

Univerzita Palackého v Olomouci
Fakulta tělesné kultury

ÚROVEŇ PROFESIONALIZACE V ČJF

Bakalářská práce

Autor: Anna Petřů
rekreologie - management rekreace a sportu
Vedoucí práce: Mgr. Jiří Skoumal, Ph.D.
Olomouc 2014

BIBLIOGRAFICKÁ IDENTIFIKACE:

Jméno a příjmení autora: Anna Petřů

Název diplomové práce: Úroveň profesionalizace v ČJF

Pracoviště: Katedra rekreologie, Univerzita Palackého v Olomouci

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jiří Skoumal, Ph.D.

Rok obhajoby diplomové práce: 2014

Abstrakt: Hlavním cílem bakalářské práce je popsat systém vzdělání v ČJF. Shromáždit data týkající se vzdělání, pomocí jednoduchých hledisek je rozřídít a z nich vyvodit hodnoty, jenž poukazují na úroveň vzdělání a profesionalizaci ČJF.

Klíčová slova: vzdělání, jezdecké disciplíny, Česká jezdecká federace

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

BIBLIOGRAPHY IDENTIFICATION:

Name and surname: Anna Petřů

Title of thesis: The level of professionalization in ČJF

Workplace: Department of Leisure and Outdoor Education, Palacký University in Olomouc

Thesis Supervisor: Mgr. Jiřů Skoumal, Ph.D.

Year of thesis defense: 2014

Abstract: The main aim of this thesis is to describe the system of education in ČJF. Gather the data related to education, categorize them using simple criteria and draw values which indicate the level of education and professionalism ČJF.

Keywords: education, equestrian disciplines, Czech Equestrian Federation

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně s odbornou pomocí Mgr. Jiřího Skoumala, Ph.D., uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a řídila se zásadami vědecké etiky.

V Olomouci 29.4.2014

.....

Poděkování :

Charliemu, jehož mi bylo ctí poznat, za životní důkaz, jenž mi poskytl, že vůle dokáže vše. Vyhrát i zdánlivě beznadějně. Když opravdu chceš, dokážeš vše!

Děkuji Mgr. Jířímu Skoumalovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování diplomové práce.

OBSAH:

1. ÚVOD.....	8
2. PŘEHLED POZNATKŮ.....	9
2.1 Jezdectví.....	9
2.2 Fédération Equestre Internationale (FEI).....	10
2.3 Česká jezdecká federace (ČJF).....	11
2.4 Jezdecké soutěže.....	14
2.4.1 Drezura.....	14
2.4.2 Skoky.....	17
2.4.3 Vytrvalost.....	18
2.4.4 Voltiž.....	18
2.4.5 Spřežení.....	19
2.4.6 Reining.....	20
2.5 Vzdělání.....	21
2.5.1 Živnostenské oprávnění.....	21
2.5.2 Akreditované vzdělávací zařízení.....	22
3. CÍLE PRÁCE.....	25
4. METODIKA.....	26
5. VÝSLEDKY.....	27
5.1 Podmínky pro jednotlivé úrovně vzdělání.....	27
5.1.1 Základní zkoušky výcviku jezdce (ZZVJ).....	27
5.1.2 Instruktor, cvičitel.....	30
5.1.3 Trenér II. třídy.....	33
5.1.4 Trenér I. třídy.....	36
5.1.5 Rozhodčí.....	37
5.1.6 Národní rozhodčí.....	39
5.1.7 Rozhodčí specialista.....	40
5.1.8 Mezinárodní rozhodčí.....	42
5.1.9 Stavitel parkuru a tratí.....	43
5.2 Situační analýza úrovně vzdělání u ČJF	47

5.2.1 Dle oblastí ČJF.....	62
5.2.2 Dle disciplín ČJF.....	65
7. DISKUZE.....	68
8. ZÁVĚRY.....	72
9. SOUHRN.....	73
10. SUMMARY.....	74
11. REFERENČNÍ SEZNAM.....	75
12. SEZNAM TABULEK.....	77
13. SEZNAM OBRÁZKŮ.....	78

1. ÚVOD

Jezdecký sport se v České Republice těší čím dál větší oblibě. Zvětšují se nejen počty samotných jezdců oprávněných startovat na závodech, ale taktéž počty pony jezdců, majitelů koní i samotných členů jenž chtějí být oficiálně evidováni jako příznivci jezdeckého sportu. Pořádá se rok od roku více závodů od nejnižších úrovní až po ty nejvyšší. Mistrovství republiky se těší čím dál větší prestiži a zdaleka již nezasahuje jen sféru jezdecky zainteresovaných lidí.

Zvedající se obliba o jezdecký sport, spolu se stále se zvětšující členskou základnou ovšem zvyšuje nároky na profesionalizaci českého jezdeckého sportu. Především je pak potřeba věnovat pozornost vzdělání a to od základních až po specializované úrovně.

Česká jezdecká federace je jedinou organizací zastřešující jezdecký sport v České Republice. Sdružuje pod sebe sedmero jezdeckých disciplín a všechny členy, jenž chtějí být oficiálně evidováni. Dle jejích pravidel se organizují veškeré jezdecké akce, zodpovídá za veškeré vzdělání svých funkcionářů i obyčejných jezdců. Systémy na jejichž principech staví, jsou dobře fungujícími.

Vzdělání a propracovaný systém jeho dosažení je základním stavebním kamen pro dále se úspěšně rozvíjející jezdecký sport. Bez dobře vzdělaných funkcionářů nemohou probíhat závody na té nejlepší úrovni schopné konkurovat zahraničí, čímž by nemohli růst ani dobří a kvalitní jezdci, jenž sbírají prvotní své zkušenosti právě na domácích kolbištích. Neméně důležití jsou pak kvalifikovaní trenéři a cvičitelé jenž mladé jezdce utváří a těm starším pomáhají dosahovat lepších a lepších výsledků. A v konečném závěru by pak bez nových jezdců nešlo vzdělávat další a nové trenéry, rozhodčí, stavitele a mnoho jiných odborníků jenž jsou pro fungování České jezdecké federace nutní a potřební. Tedy je zřejmé, že systém vzdělání je velmi provázaný a neméně složitý, kdy jedno je závislé na druhém.

V mé práci se pak budu zabývat systémem vzdělání a mírou profesionalizace členů České jezdecké federace. Popsat jednotlivé prvky vzdělání a jejich úrovně a zjistit početní zastoupení pro každou z nich, vytvořit stručný popis systému vzdělání ČJF a především pak reálně dosaženého vzdělání mezi členy České jezdecké federace.

2. PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Jezdectví

Dle Kapitzkeho (2008) stálo na začátku jezdeckví podrobení si fyzicky silnějšího koně duševně silnější, ale fyzicky slabším člověkem, který využíval nosnou schopnost a hbitost tohoto zvířete. Mezi prvním přesunem člověka na hřbetě koně a propracovaným jezdeckým uměním součastnosti uplynulo asi 5000 let, je to historie jezdeckého sportu a utrpení koní. Podle primitivních vyobrazení jezdců v jeskyních nebo na kostech se předpokládá, že na asijském kontinentu lidé seděli na zádech koní už okolo roku 3000 př. n. l., po roce 1500 př. n. l. se ježdění na koni přesunulo i do jiných oblastí. Tvar hřbetu koně se zdá být ideálním pro nasednutí, příroda ho však rozhodně velkou nosností nevybavila. Proto je třeba nosnou sílu hřbetu koně neustále posilovat a tím preventivně zabraňovat jeho poškození. Slouží k tomu základní gymnastická příprava těla koně, která by měla být součástí všech druhů ježdění. Korektně a citlivě příježděný kůň se může i při náročných požadavcích dožít vysokého věku, aniž by utrpělo újmu jeho zdraví. Naopak neznalost a nešetrné zneužívání mohou poškodit zdraví koně již v jeho mladém věku. Ježdění je především na začátku výcviku pro koně neustálým nucením, protože u tohoto citlivého a bojácného zvířete nejprve vyvolává pocit strachu, které mají za následek tělesné i duševní ztuhnutí. Jezdec musí neustále usilovat o harmonickou atmosféru bez napětí. Aby předešel použití jakéhokoliv násilí a koně zbavil ztuhlosti, musí vybudovat důvěrný vztah, který se projevuje uvolněností jak jezdce tak koně. Uvolněnost obou partnerů a důvěra zvířete v člověka, která nesmí být zklamána, jsou základními podmínkami pro správné ježdění, které bere na vědomí přirozené možnosti koně. To platí i pro vysokou školu, jejíž cviky vycházejí z přirozených pohybů koní ve volném životě.

Člověk se však pokoušel koně vycvičit i k nepřirozeným pohybům, které často korespondují s týráním a nemají s citlivým ježděním nic společného. Ježdění na koni lze přirovnat k tanci dvojic. V nejkultivovanější podobě může dosáhnout až umělecké úrovně, za předpokladu že člověk pochopí jeho podstatu, v opačném případě degeneruje a jeho nepřirozenost může být velmi škodlivá.

Cílem výcviku musí být radostná a ochotná spolupráce koně, který uznává duševní autoritu člověka, protože ten se o něj dobře stará a stejně korektně s ním i jedná. Tento vztah má i paralelu v hierarchii divokého stáda, jejíž respektování je pro koně úplně přirozené a nadřazeným jedincům se vždy podřizují zcela instiktivně.

Zneužívání strachu, kdy se kůň člověka bojí více než čehokoliv jiného, nemá nic společného s důvěrou a koně natrvalo duševně i tělesně poškozuje.

2.2 Fédération Equestre Internationale (FEI)

FEI je Mezinárodní jezdecká federace, jejímiž členy jsou všechny národní jezdecké federace (Kapitzke, 2008, 89).

V roce 1912 se první tři jezdecké disciplíny, a to drezura, skoky a všestrannost staly součástí Olympijských her, díky čemuž se v roce 1921 zakládá FEI a je tomu tak učiněno v Lausanne, Švýcarsko. Pod její hlavičkou se organizují mezinárodní akce ve skocích, drezuře a všestrannosti. Zakládajícími členy jsou Francie, USA, Švédsko, Japonsko, Belgie, Dánsko, Norsko a Itálie. Roku 1930 se tisknou první oficiální pravidla FEI, takzvaný FEI Bulletin.

Od roku 1970 až do roku 2000 se postupně součástí FEI stávají i další jezdecké disciplíny, jako vozatajství, vytrvalost, voltiž a jako poslední to byl reining. Taktéž parajejdeckví a vozatajství se stává součástí FEI.

Od roku 1990 byly Světové jezdecké hry pořádány každé 4 roky, mezi jednotlivými olympijskými hrami. Dlouhá léta se usilovalo, aby jednotlivé jezdecké disciplíny byly spojeny v jedno mistrovství světa, což se povedlo prostřednictvím Světových jezdeckých her ve Stockholmu roku 1990. Stejně jako na olympijských hrách, jsou jezdci pečlivě vybíráni z top set sportovců z každého národa. Dnes FEI Světové jezdecké hry zahrnují každou disciplínu tohoto sportu.

Po mnoha letech úspěšných inovací našly hry svou ustálenou podobu a přerostly v prestižní mezinárodní akci. Zpočátku byly hry záměrně drženy jen na území Evropy, a to především ve Stockholmu (SWE), Haagu (NED), Římě (ITA), Jerez de la Frontera (ESP) a Cáchy (GER). Světové jezdecké hry 2010 byly, ale první, které se konaly mimo Evropu a to v Lexingtonu v Kentucky (USA).

FEI je založena na principu rovnosti a vzájemného respektu mezi všemi 132 přidruženými národními federacemi, aniž by brala v potaz rasu, náboženství nebo vnitřní

politiku. Pracuje bok po boku národních federací, které jsou jediným orgánem (kromě FEI) sdružující jezdecké disciplíny v daných zemích, rozvíjejí a podporují sport, zajišťují struktury a pravidla, a podmínky pro spravedlivé a otevřené hospodářské soutěže.

FEI Členství je otevřené jakékoliv národní vedoucí instituci z jakékoliv země, která je účinně pod kontrolou nebo je v pozici, aby účinně kontrolovala alespoň olympijské jezdecké disciplíny, a je respektována národním olympijským výborem.

FEI důrazně žádá všechny osoby zainteresované v jezdeckém sportu, aby se snažili dosáhnout co nejvyšší úrovně vzdělání ve své specializaci.

(<http://www.fei.org/fei/about-fei/history/history-of-the-fei>).

2.3 Česká jezdecká federace (ČJF)

Česká jezdecká federace (dále jen „ČJF“) je občanským sdružením založeným podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, vytvořeným na principu dobrovolnosti a demokratických zásadách.

České jezdecká federace (ČJF), je organizací zastřešující jezdecký sport v České republice (disciplíny skoky, drezura, všestrannost, spřežení, voltiž, reining, vytrvalost a parajezdectví). ČJF byla v roce 1993 registrovaná jako řádný člen Mezinárodní jezdecké federace FEI po rozdělení Československa. Původní Československa jezdecká federace byla členem FEI od roku 1927. ČJF je také členem Českého svazu tělesné výchovy, dále Českého olympijského výboru (ČOV) a Evropské jezdecké federace (European Equestrian Federation). Sdružuje přibližně 16000 členů v 1600 jezdeckých klubech a eviduje zhruba 8000 sportovních koní.

ČJF zodpovídá zejména za organizaci jezdeckých národních a mezinárodních soutěží na území České republiky, distribuci finančních zdrojů, registraci jezdců, funkcionářů a koní a vytváření právního rámce jezdeckého sportu. Má oprávnění schvalovat národní i mezinárodní závody pořádané na území České republiky v souladu se Stanovami FEI, Pravidly FEI a národními pravidly a přidělit jejich pořádání konkrétnímu pořadateli.

ČJF sdružuje zájemce o jezdecký sport, jezdecké kluby a stáje, podnikatelské a jiné subjekty věnující se jezdeckému sportu působící na území České republiky, neorganizuje ani neřídí dostihový sport.

Cílem ČJF je: propagovat jezdecký sport ve společnosti, metodicky a cílevědomě působit v oblasti rozvoje rekreačního, výkonnostního a vrcholového jezdeckého sportu ve všech jeho formách, prosazovat zájmy jezdeckého sportu na úrovni ústředních orgánů státní správy a místních samospráv a působit na tvorbu všech právních norem týkajících se jezdeckého sportu, spolupracovat s národními sportovními svazy a federacemi ostatních států, připravovat a zabezpečovat reprezentaci České republiky ve všech disciplínách jezdeckého sportu, zajišťovat organizaci a řídit mistrovské soutěže a mezinárodní závody v České republice.

K dosažení výše uvedených cílů bude ČJF vyvíjet činnost zejména následující formou: organizovat jezdecký sport ve všech jeho uznaných disciplínách, tj. v drezuře, skocích, všestrannosti, spřežení, voltiži, vytrvalostních jízdách, reiningu a jezdeckví handicapovaných sportovců (paravoltiž a paradrezura), vydávat pravidla, řády a další předpisy pro jezdecký sport, registrovat členy, jezdce, funkcionáře a sportovní koně a vést jejich evidenci, komunikovat s médii, zabezpečovat vzdělávací programy, získávat finanční prostředky na činnost a rozvoj jezdeckého sportu, apod.

Členem ČJF se může stát každá fyzická osoba (provozující i neprovozující živnost související se jezdecktím) a právnická osoba. Členství fyzické i právnické osoby v ČJF je dobrovolné a vzniká na základě písemné přihlášky schválením oblastním výborem ČJF a uhrazením členského příspěvku ve stanovené výši. Přihláška musí obsahovat prohlášení, že žadatel vstupuje do ČJF dobrovolně, zavazuje se dodržovat stanovy, pravidla, řády a další předpisy ČJF a podřizovat se rozhodnutím orgánů ČJF. Fyzická osoba mladší 15 let se může stát členem ČJF jen se souhlasem svého zákonného zástupce. Každá fyzická a právnická osoba může být členem ČJF pouze jednou.

Práva členů jsou podílet se způsobem uvedeným ve stanovách na činnosti ČJF, volit do všech orgánů ČJF způsobem uvedeným v těchto stanovách, být volen do všech orgánů ČJF, nestanoví-li tyto stanovy jinak, být pravidelně informován o činnosti ČJF, zejména prostřednictvím oblastních výborů ČJF, uplatňovat přímo nebo prostřednictvím fyzických nebo právnických osob, které jsou členy ČJF, své návrhy a vyjadřovat stanoviska, podílet se na aktivitách a akcích pořádaných ČJF a na využívání finančních a materiálních prostředků ČJF v souladu se zákonem a rozhodnutími příslušných orgánů ČJF.

Naopak povinnosti členů jsou dodržovat stanovy ČJF, usnesení konference ČJF a konference oblasti ČJF, rady ČJF a výkonného výboru ČJF, disciplinární komise ČJF, popř.

dalších orgánů, pokud to vyplývá z předpisů ČJF včetně pravidel jezdeckého sportu vztahujících se k dané disciplíně a veterinárních pravidel, jednat tak, aby nebylo poškozeno dobré jméno ČJF, řádně a včas platit členské příspěvky a další poplatky stanovené příslušnými orgány ČJF, vést předepsaným způsobem věrohodnou evidenci těch členů ČJF, jejichž členství v ČJF je závislé na podmínkách uvedených v ustanovení 4.4. těchto stanov, a předávat ji ve stanoveném termínu orgánům ČJF, neprodleně oznamovat příslušnému oblastnímu výboru ČJF změny osobních údajů, které jsou předmětem členské evidence, spolupracovat na uskutečnění cílů ČJF.

Orgány ČJF na centrální úrovni jsou:

- konference ČJF
- rada ČJF
- výkonný výbor ČJF
- disciplinární komise ČJF
- kontrolní a revizní komise ČJF
- odborné komise

Orgány ČJF na oblastní úrovni jsou:

- konference oblasti ČJF
- oblastní výbor ČJF

Funkční období všech orgánů ČJF je čtyřleté.

Statutárním orgánem ČJF je výkonný výbor. Za výkonný výbor jedná a podepisuje prezident ČJF (dále jen „prezident“) nebo jiný, výkonným výborem pověřený člen výkonného výboru. Konference je nejvyšším orgánem ČJF.

(http://www.cjf.cz/dokumenty/legislativa/2013/Stanovy_CJF_2013.pdf)

Obrázek 1. Schéma organizační struktury ČJF

2.4 Jezdecké soutěže

Česká jezdecká federace sdružuje jezdce a osoby se zájmem v jezdecké oblasti. Pod její hlavičkou pak umožňuje jezdcům soutěžit v různých disciplínách. Jsou to disciplíny drezura, skoky, vytrvalost, spřežení, voltáž a reining. Každá disciplína má svá specifika, pravidla a různé typy soutěží. Jezdci jsou často specialisti pouze na jednu z disciplín, neřídka se ale stává, že soutěží i v různých kombinacích těchto disciplín a podporují tak svou jezdeckou všestrannost.

V následujících kapitolách pak přiblížím každou disciplínu jednotlivě.

2.4.1 Drezura

Drezura je jedno z nejdůležitějších odvětví jezdeckého sportu. Přestože základní drezurní principy byly známy již ve starém Řecku, začíná historie moderní drezury v dobách

renesance. Během staletí se drezurní ježdění vyvinulo z jakéhosi cirkusového představení až do podoby, kterou známe dnes. Na olympijských hrách se jela první drezurní úloha v roce 1912 (Hermsen, 2012, 147).

Kůň se sám o sobě pohybuje neuvěřitelně lehce, volně a lадně. S jezdcem na hřbetě se jeho přirozený rytmus a stabilita obvykle poněkud naruší. Účelem drezury je dosažení dokonalé souhry jezdce s koněm, kdy i kůň pod sedlem si zachová a rozvíjí harmonický a elegantní pohyb (Dickinsonová, Harvey, 2000, 112).

Drezurní ježdění znamená především gymnastické procvičování a posilování nosného aparátu koně, což mu usnadní nošení jezdce. Vedlejším, ale přeci jen účelným efektem výcviku je estetický a krásný vzhled koně, jeho zaoblené tvary a hrdý vznos těla ve shromáždění. Drezurní ježdění stojí na přeměně přirozených pohybů koně v gymnastické cviky. Všechno co nutí koně k nepřirozenému držení těla je v drezurním ježdění striktně zakázáno. Hmotnost jezdce a s ní spojené zatížení zpočátku působí koni koordinační problémy, proto je důležité, aby se kůň naučil chodit v rovnováze i s váhou jezdce. Stejně jako musí najít psychickou i fyzickou rovnováhu. Jezdec by měl svým citlivým a empatickým chováním koně zbavit přirozené bojácnosti a plachosti, vzbudit v něm důvěru v člověka a plně tak rozvinout jeho talent (Kapitzke, 2008, 63).

Cílem drezury je co nejvíce zdokonalit pohyb koně. Výcvik je zaměřen na rozvoj motoriky a přirozených pohybových vlastností koně. Dobře se pohybující kůň je dobře vyvážený, uvolněný a pevný na nohou. Navíc budí dojem, že vše vykonává z vlastní vůle. K dosažení takového cíle je zapotřebí, aby kůň okamžitě reagoval na jemné pokyny jezdce. Kdo se chce seriózně zabývat drezurním ježděním, musí mít kromě dostatečné motivace k správnému výcviku koně také dostatek disciplíny a vytrvalosti k sebevzdělání (Hermsen, 2012, 147).

Rozvoj drezurních dovedností je podmíněn speciálním výcvikem a kázní. Koně se učí reagovat na nejjemnější pobídky jezdce a jezdec se naopak učí dávat tyto pobídky co nejpresněji (Dickinsonová, Harvey, 2000, 112).

Drezurní soutěže

V soutěžích se posuzuje, zda má jezdec svého koně dostatečně pod kontrolou a zda je schopen přesného předvedení požadovaných cviků. Dále se zvláštní známkou hodnotí také

celkový dojem startující dvojce , a je tedy zapotřebí , aby byla dvojce vždy dobře upravena. Kůň musí být perfektně vyčištěn a jezdec musí mít předepsaný jezdecký oblek.

Dle obtížnosti jsou drezurní úlohy rozděleny do několika kategorií. Jsou to: Z (základní), L (lehká), S (střední), a T (těžká). Nová dvojce (jezdec/kůň) startuje nejdříve v kategorii Z, ze které může postoupit do vyšších kategorií. Podmínky postupu upravují drezurní pravidla, která se každoročně vydávají.

Drezurní úlohy se jezdí v drezurním obdélníku, jenž má rozměry 20 x 40 m nebo také 20 x 60 m. Základní drezurní úlohy se většinou jezdí na obdélníku 20 x 40 m.

Vyšší soutěže se jezdí na obdélníku 20 x 60 m, ale pokud například při halových závodech takový obdélník není k dispozici, mohou se úlohy předvést i na malém obdélníku.

Obdélník má body, jenž jsou označeny písmeny a slouží pro orientaci v úloze. Větší obdélník má více písmen, na levé straně to jsou body F, P, B, R, M a na pravé straně body K, V, E, S, H. Na střední čáře to jsou pomyslné body D, L, X, I a G.

Drezurní úlohy se skládají z několik krátkých cviků, které se hodnotí známkou od 0 až 10.

10 = vynikající

9 = velmi dobrý

8 = dobrý

7 = dosti dobrý

6 = uspokojivý

5 = dostatečný

4 = sotva dostatečný

3 = téměř špatný

2 = špatný

1 = velmi špatný

0 = nebyl předveden

Pro hodnocení je nejdůležitější způsob provedení cviku. V každé úloze se udělejí také souhrnné známky za pravidelnost a čistotu chodů, kmih, sed a za účinnost pobídek jezdce, za pozornost a důvěru koně a za celkový dojem startující dvojice (Hermsen, 2012, 159)

2.4.2 Skoky

Skoková soutěž je soutěží, při které se za různých podmínek prověřuje dvojice jezdce a koně na parkuru s překážkami. Tyto soutěže mají prokázat klid, uvolněnost, sílu a dovednost koně při skákání a jezdecké schopnosti Sportovce.

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Pravidla/2014/Pravidla_S_2014.pdf)

Montgomeryová, Rusell, Watsonová (2003) píší o skokových soutěžích nebo také o parkurovém skákání jako o nejmladší disciplíně jezdeckého sportu, pravděpodobně nejméně vycházející z přirozenosti koně, ale zcela bez pochyb nejatraktivnější pro diváky.

Princip soutěží je jednoduchý: kůň s jezdcem jede po dráze plné pestře zbarvených překážek, které lze lehce shodit, s cílem co nejčistěji provést skoky a nejrychleji absolvovat vytyčenou trasu. Závodí se na uzavřením kolbišti a soutěž poskytuje napínavou, často nervy drásající podívanou, při které je nejdůležitější síla a přesnost.

Kapitzke ve své knize Kůň od A do Z, taktéž potvrzuje, že skokový sport patří k nejatraktivnějším sportům pro diváky, v této disciplíně se však často předvádí i „velké jezdecké umění“ na úkor koně. Systematické hodnocení sportovních výkonů je podkladem pro reprodukci dalších koní se skokovým talentem. Skokový sport se stále více stává oblíbeným a tedy zvyšuje se i jeho komercializace, což je často příčinou neadekvátních požadavků na koně.

Způsobují to především dva faktory: Vypisování velkých peněžitých výher motivuje mnoho jezdců ke skákání na nedostatečně připravených koních, na které se kladou požadavky neúměrně brzo. Druhým faktorem je pak měření rychlosti, které někdy vede až k bezohlednému jednání s koně za účelem výhry. Pokud by se udělovaly čestné ceny a hodnotil se pouze korektní skokový styl bez ohledu na čas, byli by koně ušetřeni mnoha utrpení a pomohlo by to zlepšit i estetický dojem z jízdy. Důsledkem nynějšího stavu je velký počet opotřebovaných koní. Sportovní parkurové ježdění se řídí pravidly ČJF a ta posléze pravidly FEI a dělí se do několika stupňů obtížnosti.

- Stupeň Z, základní 8-9 překážek do výšky 1 m
- Stupeň ZL, základní lehký, 9-11 překážek do výšky 1,10 m
- Stupeň L, lehký, 9-11 překážek do výšky 1,20 m
- Stupeň S, střední, 9-11 překážek do výšky 1,30 m, příkop do šířky 3 m
- Stupeň ST, středně těžký, 10-12 překážek do výšky 1,40 m, příkop do šířky 3,5 m

- Stupeň T, středně těžký, 11-13 překážek do výšky 1,50 m, příkop do šířky 4 m

2.4.3 Vytrvalost

Jízda na větší vzdálenosti (asi 35- 100 km) krajinou po cestách i mimo ně, při které se prověřuje rychlost a vytrvalecká schopnost koně. Soutěž je rozdělena na několik etap, může být jednodenní nebo vícedenní. V povinných přestávkách mezi etapami kontroluje stav koní veterinář. Hodnotí se čas potřebný pro překonání dané vzdálenosti, ale především stav koně během a po ukončení závodu. Vytrvalostní ježdění vyžaduje delší pečlivou přípravu a intenzivní trénink (Kapitzke, 2008, 377).

2.4.4 Voltíž

Mahler, Z. (1995) o voltíži zmiňuje, voltíž je velmi podobnou akrobacii krasojedců na koních v cirkusové manéži. Od dávných dob se považuje za vhodnou formu výcviku mladého jezdce: neosedlaný kůň, opásaný pouze obříšníkem se speciálními madly, je v kroku nebo cvalu veden cvičitelem na lonži. Kůň v pravidelném tempu opisuje kruh kolem cvičitele a cvičenci na něj dle pokynů naskakují a provádějí gymnastické cviky – zvládnou tak na pohyblivém hřbetě rovnováhu, zbaví se obav, naučí se dokonale splývat s pohybem koně.

Voltížní ježdění je známo už u antických Římanů, později bylo zdokonaleno v dobách rytířských klání. Vojenské akademie jej měly zařazeny jako část povinné výuky, ve 20. století bylo dokonce na chvíli zařazeno mezi olympijské disciplíny.

Sestava gymnastických cviků na klidně cválajícím koni pro družstvo cvičenců. Podporuje uvolněnost, šikovnost, obratnost, odvalu sebedůvěru dorostu a hravým způsobem učí osobní ctižádostivosti v rámci týmové práce. Důležitým předpokladem je pedagogický talent cvičitele, který musí disponovat idealismem a trpělivostí. Jedno družstvo se nemá skládat z více než 15 dětí, pro soutěže je předepsán počet 8 dětí. Voltížní kůň nemá být příliš velký ani mladý, má být barokního typu.

Začátečníci začínají s cvičením na stojícím koni a v kroku. Skupina stojí mimo kruh o průměru asi 15m, uprostřed kruhu je cvičitel, který se otáčí kolem své osy, a asi 2 nebo 3 děti.

Dítě vyběhne od cvičitele po pravé straně lonže až ke koni, chytne se madel obříšniku a naskočí na koně. Po ukončení cvičení následuje další cvičenec.

Voltiž je nenásilný předstupeň jezdeckého výcviku pro 6-16leté, kteří se tak mohou seznámit s povahou koně a pohybem koně a při hře se naučit nacházet rovnováhu na jeho hřbetě. Rozmanité cviky děti na konci cvičí samostatně nebo ve skupince 2-3 dětí.

Důležité je také měkký povrch kruhu, na kterém může kůň bezpečně došlapovat a děti se při pádu neporaní.

Soutěží se pak v soutěžích skupin, jednotlivců, soutěži dvojic a oficiální soutěži družstev.

2.4.5 Spřežení

Riondinová (2012) o spřežení píše, dnešní soutěže sportovních spřežení jsou symbolem především společenské zábavy. Spřežení jako sport má velkou oblibu, ačkoliv je mimořádně nákladný (cena maratonového kočáru často dosahuje ceny až dvou a půl milionu korun) a taktéž velmi časově náročný. Pořádají se soutěže jednospřeží, dvouspřeží i čtyřspřeží.

Závodů spřežení se skládají z drezury, parkuru a teréni jízdy-maratonu. Při drezuře musí kůň s kočím ukázat sestavu s předepsanými cviky. Parkur je jízda s kočárem po vytyčené dráze, představuje slalom s dvaceti páry kuželů, cílem je projet trasu co nejrychleji a zároveň žádný z nich neshodit a nezískat trestné body. Při maratonu musí kočí s koněm projet stanovenou trasu co nejrychleji a co nejlépe. Spřežení přitom absolvují různorodé překážky, jako jsou například můstky nebo ostré zatáčky.

Mahler, Z. (1995) vnímá vozatajství jako znovu vzkříšený sport, jenž je atraktivním odvětvím jezdeckého sportu. Zmiňuje o něm, že dnešní soutěžní vozatajové berou vozatajství jako sport, který dodržuje všechny zásady, jakými se řídili jejich dávní předchůdci a snažící se připomenout atmosféru a půvab zašlých dob.

V knize Kůň autorů Montgomeryová, Rusell, Watsonová (2003) se o spřežení dozvídáme, že současný vozatajský sport je omezen na oficiální třídní soutěže. Ty jsou organizovány po vzoru jezdecké soutěže všestrannosti, jenž má za úkol prověřit všestrannou zdatnost koně a jezdce jako týmu. V disciplínách drezura – prověřuje poslušnost koně a jeho

ovladatelnost, skoky – ty mají za cíl prověřit koně ve schopnosti skoku a jeho síly a souhry s jezdcem a poslední, terénní jízda, která prověřuje odvahu koně a důvěru dvojce v sebe navzájem a zároveň je plně podmíněna schopnostmi, které dvojce prokazuje v přecházejících dvou disciplínách. Ve stejném duchu, rozděleny na části A, B a C, se pak konají závody spřežení. Mohou se jich zúčastnit jednosprežní, tandemy, páry nebo čtyřspreží koní i poníků.

Mahler, Z. (1995) zmiňuje, že vozatajským přeborům předchází prohlídka spřežení, hodnotí se sed a úbor vozataje i přisedícího, vnější vzhled a úprava koní, styl, čistota a uzpůsobení jejich postrojů a samotného vozu.

Pak se přistupuje k samotnému soutěžení, zahajující disciplínou je tedy část A drezurní vozatajská zkouška, kde jak Mahler Z. (1995) uvádí musí na obdélníku 100 x 40 m spřežení správně předvést předepsanou úlohu stávající se z několika po sobě jdoucích cviků (přechody, zastavení, couvání). Montgomeryová, Rusell, Watsonová (2003) ve své knize dále píše, body jsou udělovány za přesnost provedení daných cviků, vozatajskou zručnost, pravidelnost chodů, poslušnost a celkový dojem z koní, kočího i spolujezdců.

Následuje část B, Mahler Z. (1995) jí popisuje jako 30 km dlouhou terénní jízdu neboli maraton s řadou překážek, nerovností a průjezdů vodní hladinou. Montgomeryová, Rusell, Watsonová (2003) zmiňují, že čtyřspreží, tvořící elitní skupinu, musejí překonat trať dlouhou 27km vedenou rozličným terénem, která nutí spřežení střídát různé chody během dvou hodin jízdy. Závěrečná část dlouhá 10km je pak nejtěžší, skládá se z osmi překážek nebo těžkých míst, které prověří vozatajovo umění i poslušnost a připravenost spřežení.

Mahler Z. (1995) uvádí závěrečnou disciplínou je pak překážková jízda zručnosti neboli vozatajský parkur. Spřežení musí absolvovat trasu mezi kužely a o žádný z nich nezavádět ani jej neshodit. Montgomeryová, Rusell, Watsonová (2003) dále popisují, penalizováno je najetí do kuželu, stejně jako shoení míčku a neabsolvování vytyčené trasy ve vymezeném časovém limitu. Součet bodů z jednotlivých úseků soutěže je pak souhrnným výsledkem jenž určuje závěrečné pořadí.

2.4.6 Reining

Podle Hermes (2012) se westernová drezura dělí do několika disciplín. Jsou to: western pleasure, western horsemanship, western riding, trail, reining a hunterclas.

Tou nejzajímavější disciplínou z westernové drezury je reining. V průběhu reiningové zkoušky musí jezdec prokázat umění naprostého ovládní svého koně a jeho pohybů. Pro soutěže se vypisuje jedna z deseti úloj AQHA. Znamku je se čistota provedení cviků, obratnost, klid a uvolnění koně v kombinaci s jeho rychlostí. V každé úloze musí jezdec předvést předepsané cviky jako jsou sliding stop, spin, rollback, přeskoky ve cvalu a přechody z pomalého do rychleho cvalu a zpět na kruhu. Předepsaným cvikem je i couvání. Každá dvojce má při startu 70 bodů. Rozodčí přidělují minusové body za špatné provedení cviků a plusové body za dobře provedené cviky.

Za sliding, jenž byl proveden dobře a hladce dvojce získá vždy plusové body. Za odmítnutí přeskoků, pravidelné zastavení, nesprávné držení hlavy při sliding stopu se body naopak ztrácejí. Důležitou povinností dvojce také je dodržet přesně předepsané pořadí cviků, jenž mají v úloze vykonat. Jejich nedodržení se trestá vyloučením.

Riondinová (2012) o reiningu zmiňuje, je to drezura ve westernovém pojetí. Jezdec s koněm ukazují předem dané figury vycházející z úkonu spojených s prací s dobyt看em.

2.5 Vzdělání

2.5.1 Živnostenské oprávnění

Dle živnostenského zákona (455/1991 Sb.) a jeho přílohy 2 spadá trenérství a cvičitelství do živnosti vázané. V živnostenském zákonu je to uvedeno takto:

poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti (ohlašovatel vymezí předmět podnikání podle § 45 odst. 4 věty první zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 130/2008 Sb., v souladu s předloženými doklady o odborné způsobilosti)

a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport, nebo

b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport, nebo

c) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována (<http://www.sbirkazakonu.info/zivnostensky-zakon/zivnosti-vazane.html>).

Aby byl sportovec, nebo jiná osoba, chtějící se ve sportu angažovat, kvalifikována jako trenér nebo cvičitel musí získat doklad o odborné způsobilosti. Ten získá na základě absolvování:

- 1.) školení u vzdělávacího zařízení akreditovaného u MŠMT se závěrečnou zkouškou.
- 2.) závěrečné zkoušky u autorizované osoby dle zákona č. 179/2006 Sb., pokud je v seznamu odborností týkající se autorizace.

2.5.2 Akreditované vzdělávací zařízení

Dle Vosyky (2013) a jeho manuálu se názvy odborností se omezují pouze na kategorie „Instruktor“ a „Trenér“. Obsahová úroveň a kvalita vzdělání je stanovena pro výukový plán ve výši 150 hodin. Záměrem je zabezpečit všeobecné zvládnutí odbornosti v příslušném sportovním odvětví. Dílčí nebo specifické záležitosti rozšiřující stanovené odbornosti lze provádět dle vlastních stanov sportovních organizací nebo na základě individuálního přístupu fyzických osob, jsou však pouze nadstavbou - doplňkem základnímu, všeobecnému vzdělání. Pro potřeby získání živnostenského oprávnění je však nutné obdržet doklad odborné způsobilosti od akreditovaného zařízení a splňující podmínky autorizace dle zákona č. 179/2006 Sb. Jedná se o seznam odborností v oblasti sportu, které jsou stanoveny a aktualizovány akreditační komisí MŠMT.

Odbornosti uvedené v seznamu jsou stanoveny pro úroveň všeobecného vzdělání s plánem výukových 150 hodin (u frekventantů se středním vzděláním), resp. 200 hodin (u frekventantů se základním vzděláním). U některých sportovních organizací tato hodinová hodnota výuky má charakter vzdělávacího systému s úrovní II. třídy.

Akreditované vzdělávací zařízení má stanoveny kritéria, podle kterých vybírá účastníky vzdělávacích kurzů, jsou jimi: požadovaný stupeň školního vzdělání - ukončené

základní nebo střední vzdělání (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů). Střední stupeň vzdělávání je dle školského zákona definován takto:

- a) střední vzdělání (délka studia 1-2 roky),
- b) střední vzdělání s výučním listem (délka studia 2-3 roky),
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou.),

dále pak odborné tělovýchovné vzdělání, délka odborné praxe, věk minimálně 18 let, dobrý zdravotní stav, atd. Je-li třeba, určí se forma přijímacího řízení. Vzdělávání se uskutečňuje formou prezenční, distanční nebo kombinovanou.

Učební osnova obsahuje „obecnou a speciální část“ s obsahovým rozsahem minimálně 150 nebo 200 hodin + zkouškové požadavky. Počet vyučovacích hodin pro jednotlivé kvalifikace v oblasti sportu je minimálně 150 hodin při středoškolském vzdělání a 200 hodin při vzdělání základním. Do těchto výukových hodin se nezapočítávají hodiny samostudia. U uchazečů se základním vzděláním se navýšení počtu hodin týká obecné části. Obecná část by měla obsahovat minimálně 50 hodin výuky v předem daných tematických celcích, které jsou stejné pro jakýkoliv obor a sport. Jsou to:

- anatomie (10h)
- fyziologie (10h)
- sportovní trénink (6h)
- psychologie (4h)
- pedagogika (4h)
- první pomoc (2+2h)
- dopingová problematika (2h)
- hygiena sportu a výživa (8h)
- právo a sport (2h)

Specializace by pak měla obsahovat minimálně 100 hodin výuky a to v celcích:

- metodika sportovního tréninku (min. 20h)
- organizace sportovního tréninku (min 20h)
- praxe (min 60h)

Ukončení vzdělání je prováděno závěrečnou zkouškou, u odborností, které mají schváleny hodnotící a kvalifikační standardy v souladu se zákonem č. 179/2006 Sb., je nutné závěrečné zkoušky provést autorizovanou osobou. Tím, absolvent získá doklad odborné

způsobilosti – „Osvědčení“ - pro případné získání živnostenského oprávnění. Účastník může konat závěrečnou zkoušku, pokud absolvoval nejméně 80% vzdělávání a pokud je před jejím zahájením ověřena jeho totožnost. Závěrečná zkouška je veřejná a uskutečňuje se formou: písemnou, ústní a praktickou. V případě, že účastník u závěrečné zkoušky neuspěl, může konat opravnou závěrečnou zkoušku, a to nejvýše jednou a nejpozději do 90 dnů. Pokud se účastník k závěrečné zkoušce nedostaví, avšak svoji nepřítomnost řádně omluví předsedovi zkušební komise nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne konání závěrečné zkoušky, může konat náhradní závěrečnou zkoušku v termínu stanoveném zkušební komisí, nejpozději však do 30 dnů po ukončení výuky.

3. CÍLE PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je popsat systém vzdělání v České jezdecké federaci. Popsat jednotlivé stupně vzdělání, jejich provázanost a podmiňující faktory pro jejich dosažení. V grafickém znázornění pak vyhodnotit početní zastoupení dle jednotlivých úrovní vzdělání, oblastí a disciplín.

Dílčí úkoly:

- popsat systém a úrovně vzdělání ČJF
- zpracování a roztřídění sekundárních dat z databáze ČJF
- vyhodnocení sekundárních dat a jejich zpracování do grafů

4. METODIKA

Při psaní této bakalářské práce byla použita metoda analýzy sekundárních dat a interview.

Chráska (2007) říká, že dotazník je velmi častou metodou získávání dat. Dotazník lze definovat jako písemné kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Dotazník je pak soubor předem připravených a cíleně formulovaných otázek, které pak dotazovaná osoba zodpovídá. Někdy se pak používá širšího pojmu dotazování, které může mít dvě základní formy, interview a dotazník.

Chráska (2007) zmiňuje, že interview je metoda získávání dat a údajů, které spočívá v bezprostřední verbální komunikace dotazované osoby s tazatelem. Velkou výhodou interview v porovnání s jinými výzkumnými metodami je jeho „aktuálnost“, neboli možnost do tématu více zabřednout a klást aktuální otázky, jenž vycházejí bezprostředně z informací, které se tazatel během interview dozvídá.

Reichel (2009) výše zmíněné nazývá volným rozhovorem, a dále o něm píše, že prezentuje nejvyšší formu volnosti při dotazování. Otázky nejsou předem známy, vznikají plynule během přirozeného hovoru s dotazovaným, tedy někdy ani sám dotazovaný nemusí vědět, že je objektem výzkumného zájmu. Rozhovor poskytuje aktuální a konkrétní informace a nespornou výhodou je míra spontaneity.

Analytická metoda spočívá v rozčlenění jevů a procesů na prvky nebo části, s cílem odhalit jejich vzájemné vztahy, poznat je jako dílčí části složitého celku. Princip sekundární analýzy pak spočívá v použití údajů z jiných dokumentů, především pak dokumentu písemného a grafického charakteru.

5. VÝSLEDKY

5.1 Podmínky pro jednotlivé úrovně vzdělání

Veškeré údaje obsaženy v této kapitole, byly zpracovány na základě komplexního dokumentu Vzdělání v ČJF.

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

5.1.1 Základní zkoušky výcviku jezdce (ZZVJ)

Úspěšné složení zkoušky základního výcviku jezdce je výchozím předpokladem pro získání jezdecké licence. Ta je nejen podmínkou pro účast v soutěžích na oficiálních závodech pořádaných ČJF, ale také podmínkou pro eventuální následné zvyšování kvalifikace v jezdeckém sportu. Nové podmínky pro ZZVJ upravují požadavky na adepty zkoušek tak, aby jejich složení nebylo pouhou formalitou, ale zárukou určité jezdecké vyspělosti. (http://www.cjf.cz/vzdel_zzvj.aspx)

Jelikož je vykonání ZZVJ povinné pro všechny jezdce, kteří se jezdeckví chtějí věnovat závodně a oficiálně, ale zároveň má samo o sobě několik rozlišných disciplín, jsou i samotné zkoušky základního jezdce rozděleny a pro každou disciplínu mají své specifikum. Tedy vykonáním této zkoušky je jezdec oprávněn účastnit se oficiálních závodů, ale vždy jen v dané disciplíně. Vyjimku pak tvoří všeobecná licence, která opravňuje k účasti na závodech jak skokových, drezúrních tak i závodech všestrannosti. Dá se tedy říci, že základní formou ZZVJ je licence všeobecná, taktéž nejrozšířenější, a od ní se odvíjí odlišnosti dle daných disciplín.

Podmínky pro splnění všeobecných zkoušek základního výcviku jezdce, a tedy i získání všeobecné jezdecké licence, jsou náležitě:

1. Uchazeč musí dovršit v daném roce věk minimálně 12 let.
2. Uchazeč musí prokázat složením praktické zkoušky dovednost v jízdě na koni a zacházení s koněm:
 - vodění a předvádění koně

- drezurní úloha – národní úloha č. Z1
 - překonání parkuru ve výšce 80 cm s 1 distancí, 1 kombinací, přechod do klusu a skákání kavalet z klusu
3. Uchazeč musí prokázat základní teoretické znalosti dle okruhů otázek pro zkoušku, zejména z:
- anatomie a fyziologie koně
 - napájení, krmení, ošetřování a kování
 - úrazy a nemoci koní
 - základní zdravotní ošetření (první pomoc)
 - ústroj jezdců, postroj koní
 - bezpečnost jezdce
 - disciplíny jezdeckého sportu
 - základní znalost pravidel

Zkouška je ukončena výrokem tří člené komise ve znění splnil/nesplnil. Účastníci se nehodnotí dle pravidel jezdeckého sportu, u drezurní zkoušky jsou účastníci hodnoceni v základních chodech a hlavním kritériem je sed a vliv jezdce na koně. U skokové části se hodnotí především rovnováha a styl jezdce. Pád jezdce vylučuje. V teoretické části musí uchazeč odpovědět správně na 30 otázek z 35. Na závěr zkoušek tří člená komise sdělí závěrečné shrnutí průběhu zkoušek a úrovni uchazečů.

Za předpokladu, že účastník splnil zkoušky se stává oficiálním jezdcem ČJF s oprávněním startovat na oficiálních závodech. Jeho povinností je zaplacení 200 Kč členského příspěvku ČJF na výřízení licence.

Příprava za ZZVJ je na zodpovědnosti každého trenéra daného jezdce. Nepodléhá žádným kontrolám ani předepsaným postupům. Je tedy třeba velké míry zodpovědnosti, kritiky i objektivního náhledu, tak aby ke zkouškám přicházeli jen opravdu připravení budoucí jezdcí, protože ZZVJ je prvním stavebním kamenem ve vzdělání ČJF.

Odlišnosti pro získání jezdecké licence v ostatních disciplínách jsou pak následující:
licence pony:

- uchazeč musí dovršit v daném roce věk minimálně 8 let

- překonání parkuru ve výšce 50 cm s 1 distancí, 1 kombinací, přechod do klusu a skákání kavalet z klusu
- teoretické zkoušení u dětí mezi 8-11 rokem probíhá ústním pohovorem

licence jezdce spřežení:

- uchazeč musí dovršit v daném roce věk minimálně 16 let
- Uchazeč musí prokázat složením praktické zkoušky dovednost v jízdě spřežením a zacházení s koněm:
 - vodění a předvádění koně
 - postrojení koně
 - zapřažení koně
 - drezurní úloha FEI č. 1
 - překonání parkuru 500 m, 12 překážek, šířka branek + 40 cm, 1 kombinace

licence jezdce reiningu:

- Uchazeč musí prokázat složením praktické zkoušky dovednost v jízdě na koni a zacházení s ním:
 - vodění a předvádění koně
 - úloha č. 11 nebo úloha č. 12

licence jezdce vytrvalosti:

- Uchazeč musí prokázat složením praktické zkoušky a dalšími činnostmi v období před jejím konáním dovednost v jízdě na koni a zacházení s koněm:
 - a) období před konáním samotné ZZVJ-E
 - úspěšné absolvování 3 vytrvalostních hobby soutěží v délce do 30 km jako prokázání schopnosti vedení koně v terénu (potvrdí hlavní rozhodčí závodů)
 - b) náplň konání ZZVJ-E
 - příprava na veterinární kontrolu a její absolvování

licence jezdce drezury (pouze):

- uchazeč neabsolvuje parkur
- drezurní úloha – speciální drezurní úloha pro ZZVJ-D

licence jezdce voltiže:

- udílí se bez vykonání ZZVJ

5.1.2 Instruktor, cvičitel

Funkce instruktora jezdeckví je jednou z nejdůležitějších, neboť instruktor dává základ začínajícím jezdcům. Právě na něm záleží, zda základ, na němž bude jezdec budovat svou další kariéru, bude kvalitní. Pokud má jezdecký sport v naší zemi dosáhnout úrovně srovnatelné s ostatními vyspělými státy, je nutné pracovat na výchově a výcviku jezdců už od těch nejmladších. Vzhledem ke stále se rozrůstající členské základně ČJF je důležité vyškolit dostatečný počet kvalifikovaných instruktorů, kteří budou zodpovědně a systematicky pracovat se svými svěřenci (http://www.cjf.cz/vzdel_cvicitele.aspx).

Kvalifikace instruktor jezdeckví (dříve cvičitel) je taktéž rozdělena dle disciplín a to následovně:

- všeobecná licence (skoky, drezura, všestrannost)
- spřežení
- voltíž
- reining
- vytrvalost

Vzdělávání instruktorů v jezdeckví provádějí akreditovaná pracoviště MŠMT, schválená ČJF, při splnění rozsahu daného učebním plánem. Což je absolvování celkového počtu 170 hodiny výuky, skládající se z 95 hodin teorie a 75 hodin praxe. Výuka probíhá ve víkendových seminářích, po dobu od dvou do čtyř měsíců. Pro všechny disciplíny je stejná, liší se pak pouze prováděné praxe dle disciplín a samotná závěrečná zkouška.

Tabulka 1. Učební plán - instruktor jezdeckví

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Předměty	Teorie	Počet hodin praxe	Dohromady
VŠEOBECNĚ: základy sportovního tréninku			
Pedagogika	4	0	4
Kineziologie	2	0	2
Fyziologie	2	0	2
Biomechanika	2	0	2
Psychologie	3	0	3
Teorie a didaktika sportu	4	0	4
Hygiena, prevence úrazů, regenerace, první pomoc	7	2	9
Právní problematika	2	0	2
Problematika boje proti dopingů	2	0	2
Dohromady	28	2	30
ODBORNĚ: chov, sport			
Vývoj a historie jezdeckví	2	0	2
Základy chovu koní	8	8	16
Ekonomika provozu stáji	4	0	4
Výkonnostní zkoušky koní	2	0	2
Organizace a pravidla jezdeckého sportu	10	0	10
Dokumenty ČJF	3	0	3
Dohromady:	29	8	37
SPECIÁLNĚ: dle jednotlivých disciplín/specializací			
Teorie jízdy, přípravy jezdce	15	20	35
Metodika výcviku jízdy	20	20	40
Metodická praxe	0	20	20
Dohromady:	35	60	95
Zkoušky	3	5	8
CELKEM	95	75	170

Podmínky pro získání licence instruktor jezdeckví ze stanov ČJF jsou pro všechny disciplíny jezdeckého sportu následující:

1. Uchazeč musí dovršit v daném roce věk minimálně 18 let.
2. Uchazeč musí být členem ČJF a držitelem platné jezdecké licence ČJF minimálně 3 roky. Pro disciplínu vytrvalost musí být uchazeč držitelem nejméně 3 roky min. kategorii D.
3. Uchazeč musí prokázat složením praktické zkoušky dovednost v jízdě na koni, event. spřežením:
 - všeobecná licence:
 - předepsaná drezurní úloha

- předepsaný parkur (do 100 cm)
 - voltiž:
 - předepsaná gymnastická sestava, předepsaná drezurní úloha (nár. úloha Z1 - viz. ZZVJ)
 - spřežení:
 - předepsaná drezurní úloha
 - předepsaný parkur
 - reinig:
 - předepsaná úloha (pattern)
 - vytrvalost:
 - předepsaná úloha
4. Uchazeč musí prokázat prakticky vedení výcvikové hodiny začátečníků/pokročilých na dané téma.
 5. Uchazeč musí prokázat praktické znalosti z lonžování koně se začátečníkem (u reiningu – lonžování koně)
 6. Prokázat teoretické znalosti z daného rozsahu učebního plánu. Své teoretické znalosti prokáže uchazeč zpracováním testu a ústní zkouškou, při které by měl na dané téma přednášet 10 min. Uchazeč o instruktora vytrvalosti ústně popíše i přípravu na veterinární kontrolu a její absolvování.

Pro splnění se hodnotí samotná jezdecká zdatnost potencionálního instruktora, vždy dle disciplíny a jejího specifika, pro kterou je licence instruktora vydávána. Dále se hodnotí schopnost vést hodinu, především pak schopnost opravovat, vysvětlovat a znalost povelů. Lonžování, správnost přípravy a schopnost učit začátečníka. Teoretická zkouška se skládá z testu, který je potřeba absolvovat s 57 správnými odpověďmi z 64 a ústního pohovoru, kde je potřeba prokázat znalosti a umění vysvětlit a hovořit o tématu.

Kurz lze absolvovat pouze na akreditovaných školách schválených ČJF. Aktuálně jsou to čtyři školicí centra:

- MVDr.Eva Nesňalová - kvalifikace Instruktor – Brno
- Mgr.Jaroslav Sedláček - kvalifikace Instruktor, Trenér II.tř. - Praha

- JA-SOŠ M.Lázně s.r.o. - kvalifikace Instruktor, Trenér II.tř
- SZeŠ Lanškroun - kvalifikace Instruktor

5.1.3 Trenér II. třídy

Práce trenéra se bezprostředně odráží na výkonnosti dvojice jezdec a kůň. Celková kvalita trenérů obecně pak ovlivňuje úroveň jezdeckého sportu. Aby naše jezdecká špička srovnala a udržela krok se světem, je důležité investovat dostatečné úsilí do vzdělání trenérů. Kvalifikaci trenéra získá uchazeč za přesně stanovených podmínek na akreditovaných pracovištích MŠMT schválených ČJF. Úkolem je umožnit trenérům sledovat současné světové trendy v jezdeckém sportu, zkvalitňovat jejich znalosti a pomoci jim získávat nové, porovnávat práci a její výsledky s ostatními a využívat nejnovější metody. To by měla zajistit specializovaná soustředění a školení pořádaná ve spolupráci s manažery jednotlivých disciplín. Plánována je také spolupráce se školiteli a konzultanty z řad českých i zahraničních odborníků (http://www.cjf.cz/vzdel_treneri.aspx).

Podmínkami pro získání kvalifikace trenéra II. třídy v jezdecké výuce je absolvování výuky dle učebního plánu v akreditovaném pracovišti MŠMT, schváleném ČJF. A to v následujícím rozsahu:

Tabulka 2. Učební plán – trenér II. třídy

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Předměty	Teorie	Počet hodin praxe	Dohromady
VŠEOBECNÉ :			
Pedagogika	4	0	4
Kineziologie	4	0	4
Fyziologie	8	0	
Biomechanika	2	0	2
Psychologie	3	0	3
Teorie a didaktika sportu	10	0	10
Hygiena, prevence úrazů, první pomoc, regenerace	4	2	6
Problematika boje proti dopingu	2	0	2
Právní problematika	2	0	2
Dohromady	39	2	41
ODBORNĚ:			
Vývoj a historie jezdeckví	2	0	2
Základy chovu koní	5	5	10
Ekonomika provozu stáji	4	0	4
Anatomie koně	5	3	8
Fyziologie koně	4	1	5
Psychologie koně	2	1	3
Fyziologie tréninku koně	10	0	10
Faktory ovlivňující výkonnost	5	0	5
Tréninkový proces	10	10	20
Výkonnostní zkoušky koní	2	0	2
Organizace a pravidla jezdeckého sportu	5	0	5
Stanovy a dokumenty ČJF	3	0	3
Trénink koně pro ostatní disciplíny(které nejsou předmětem specializace)	12	2	14
Dohromady	69	22	91
SPECIÁLNÍ: (daná specializace)			
Teorie přípravy jezdce	10	10	20
Metodika výcviku jízdy pokročilého jezdce	15	20	35
Trénink koně pro danou disciplínu (specializaci)	7	15	22
Metodická praxe	0	20	20
Dohromady	32	65	97
Zkoušky	3	8	11
CELKEM	143	97	240

Dalšímu podmínkami jsou:

1. Uchazeč musí dovršit v roce konání zkoušky věk minimálně 25 let a musí mít minimálně středoškolské vzdělání ukončené maturitou. Uchazeč bez maturity si musí v rámci vzdělávání doplnit obecné vzdělání (FTVS).
2. Uchazeč musí dosáhnout prokazatelnou výkonnost „S“ (nezahrnuje se výkonnost získaná na pony) - výsledková listina, výkonnostní odznak, apod. Pro disciplínu vytrvalost musí být uchazeč držitelem nejméně 3 roky min. kategorie E.

3. Uchazeč musí prokazatelně vykonávat nepřetržitě po dobu 5 posledních let funkci instruktora jezdeckví (potvrdí mateřský subjekt), být členem ČJF a mít platnou jezdeckou licenci.
4. Uchazeč musí prokázat teoretické znalosti v rozsahu stanoveném učebním plánem. Své znalosti prokáže uchazeč formou písemné práce a ústní zkoušky.
5. Uchazeč musí prokázat prakticky na jízdárně dovednost vést výcvik jezdců a koní:
 - zjištění úrovně výcviku jezdce a koně
 - předvedení tréninkové hodiny
 - vedení určené hodiny stanovené komisařem
 - vyhodnocení a stanovení postupu v další přípravě jezdecké dvojice
6. Uchazeč musí prokázat složením praktické zkoušky dovednost v jízdě na koni:
 - u všeobecné licence:
 - specialisté na drezuru: drezurní úloha na úrovni „S“
 - specialisté na skoky a všestrannost: drezura na úrovni „L“ a parkur do 120 cm
 - spřežení:
 - předepsaná drez.úloha a parkur
 - voltiž:
 - předepsaná gymnastická sestava
 - reining:
 - předepsaná úloha
 - vytrvalost:
 - dle požadavku komise

Pro získání kvalifikace trenéra se u zkoušky hodnotí v praktické části: dovednost v jízdě na koni (event. spřežením) a vedení tréninkové hodiny, u vytrvalosti dále příprava jezdecké dvojice. V teoretické části: hodnocení odpovědí písemné práce: každé z 5 předepsaných otázek známkou 1 – 5 a jejich průměrem (průměr 2,2 = splnil). U ústní zkoušky pak prokázat znalosti a schopnost hovořit, vysvětlovat a diskutovat na dané téma. Jednotlivé části zkoušky jsou hodnoceny výrokem komise splnil/nesplnil. Na závěr zkoušek proběhne vyhodnocení uchazečů. Po ukončení zkoušek vypracuje komise „Protokol o zkouškách“ (ve kterém potvrdí i řádné vedení předložené třídní knihy) pro příslušný oblastní výbor a

sekretariát ČJF. Na jeho základě bude účastníkům zkoušek, kteří splnili, potvrzena na licenci kvalifikace trenéra (pro danou specializaci).

Akreditovaná zařízení pro splnění náležitých podmínek jsou pouze dvě:

- Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze
- Jezdecká Akademie SOŠ Mariánské Lázně

5.1.4 Trenér I. třídy

Vzdělání trenéra první třídy je v ČJF tím nejvyšším vzděláním v oblasti tréninku, je zajišťováno pomocí spolupráce s Fakultou tělesné výchovy a sportu UK v Praze (licence A – FTVS). Získání licence trenéra první třídy podmiňuje:

1. Uchazeč musí dovést v roce konání zkoušky věk min. 30 let (horní hranice 50 let) a mít minimálně středoškolské vzdělání ukončené maturitou.
2. Uchazeč musí dosáhnout prokazatelnou výkonnost stanovenou odbornými komisemi ČJF (skoky, drezura, všestrannost) schválenou ČJF.
3. Uchazeč musí být držitelem druhé nejvyšší kvalifikace v jezdeckví (trenér II. tř. ČJF) s praxí nejméně 5 let, být členem ČJF a mít platnou jezdeckou licenci.
4. Uchazeč o absolvování studia se musí přihlásit prostřednictvím sekretariátu ČJF nejpozději do února daného roku. Přihláška musí obsahovat požadované přílohy (kopie maturitního vysvědčení, osvědčení trenéra II. třídy, výkonnost a pro FTVS doporučení ČJF).

Minimální počet uchazečů pro otevření daného studia je 10. Studium je dvouleté, obsahující 9 konzultací každý rok (viz. učební plán). V průběhu studia vykonávají adepti z určených předmětů zkoušky nebo zápočty. V závěru studia odevzdá uchazeč diplomovou práci na zadaná témata (cca 35 stran) a absolvuje závěrečnou zkoušku před komisemi ČJF a FTVS, zároveň s obhajobou diplomové práce. Po splnění všech předepsaných zkoušek a obhájení diplomové práce získá absolvent osvědčení o úspěšném ukončení studia trenérské školy na FTVS v Praze a vysvědčení, na jejich základě mu bude vydána licence trenéra I. třídy ČJF.

Tabulka 3. Učební plán – trenér I. třídy

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Předměty	1. ročník		2. ročník		dohromady
	teorie	praxe	teorie	praxe	
Specializace - jezdectví:					
Chov, sport, ekonomika					
Teorie přípravy jezdce a koně	50 ZK		50 ZK		100
Specializace - praxe v disciplíně:		60 ZK	60 ZK		120
Základy sport. tréninku	24 ZK				24
Pedagogika	16 ZK				16
Anatomie					
- základy kineziologie	20 ZK				20
Fyziologie člověka	18 ZK				18
Hygiena	12 Z				12
TV a sport v ČR	4 Z				4
Sport a život. prostředí	6 Z				6
Společensko vědní základy sportu	16 Z				16
Biomechanika sportu	12 Z				12
Antidopingová prevence	10 Z				10
Masáž (výběrový předmět) (14 Z)					(14)
Psychologie sportu			32 ZK		32
Fyziologie sportu			20 ZK		20
První pomoc			20 ZK		20
Sportovní příprava dětí			12 Z		12
Antropomotorika			12 Z		12
Regenerační procedury			12 Z		12
Management sportu			14 Z		14
Právo a sport			12 Z		12
Celkem hodin	248 (262)		244		492 (506)

5.1.5 Rozhodčí

Kvalifikaci rozhodčího v jednotlivých disciplínách získávají uchazeči na školeních pořádaných oblastními výbory, která probíhají podle přesně stanoveného učebního plánu zakončeného závěrečnou zkouškou. Kromě povinného doškolování rozhodčích jednou za dva roky v rozsahu 2-3 hodin teorie, které vyplývá z pravidel, mají zejména začínající rozhodčí možnost zkvalitňovat si svou kvalifikaci na nepovinných školeních, která ČJF pořádá ve spolupráci s manažery jednotlivých disciplín. Zejména začínajícím drezurním rozhodčím

pomáhají tato školení do jisté míry nahradit nedostatek praxe. Do budoucnosti bude kladen velký důraz na praxi. V úvahu tak připadá např. školení ve formě výjezdu na některé zahraniční závody, aby mohli rozhodčí porovnat zdejší a tamější podmínky a sledovat výkony jezdců a koní nezatížení tím, že většinu soutěží u nás znají.

(http://www.cjf.cz/vzdel_rozhodci.aspx)

1. Kandidát rozhodčího musí v roce konání zkoušky dosáhnout věk minimálně 21 let.
2. Každý kandidát musí být členem ČJF a být držitelem jezdecké licence, která musí být v roce konání zkoušek platná minimálně 3 roky a být držitelem minimálně bronzového výkonnostního odznaku ČJF nebo musí mít splněné podmínky pro jeho udělení
3. Každý kandidát se musí přihlásit prostřednictvím oblasti a mít svého garanta odsouhlaseného komisí příslušné disciplíny, který mu po celou dobu před jmenováním pomáhá s přípravou a garantuje ČJF odborné znalosti a přípravu kandidáta. Garant musí být členem ČJF, minimálně národní rozhodčí a je spoluodpovědný za úspěšnost kandidáta u zkoušky.

Uchazeč může absolvovat vzdělávání, praxi a zkoušky pro více disciplín. Jejich úspěšným složením získá kvalifikaci pro danou disciplínu/ny. Avšak již při vstupu do kurzu rozhodčích musí jasně definovat disciplínu/disciplíny, ve kterých se chce vzdělávat a skládat závěrečné zkoušky.

Vzdělávání, praxe a zkoušky zpravidla probíhají v následujících etapách:

- leden, únor: vstupní test uchazeče (všeobecná pravidla a pravidla dané specializace kandidáta)
- únor až listopad: semináře pro rozhodčí (viz. učební plán)
- výcvik v praktickém rozhodování – na 3 závodech dle specializace v dané disciplíně, kromě disciplíny voltiž a drezura, pro něž je stanoven následující postup:
 - voltiž: asistence nejméně na 4 závodech u rozhodčího určeného VK (nejméně však 15 kompletních soutěží) a stínové rozhodování na 2 závodech u rozhodčího určeného VK
 - drezura: asistence (zapisovatel) na drezurních závodech v soutěžích obtížnosti 5x „Z“, 5x „L“ a 5x „S“, dále stínové rozhodování na

drezurních závodech nejméně v soutěžích 5x „Z“, 5x „L“ a 5x „S“, vždy nejméně 2 startující dvojice v každé soutěži. Závěrečná zkouška stínovým rozhodováním na významných drezurních závodech (MČR, pohárové závody) vše u rozhodčích určených DK.

- listopad, prosinec: písemná a ústní závěrečná zkouška

Rozhodčí s licencií pak musí každé dva roky absolvovat povinné doškolování pořádané oblastí o celkové rozsahu 6 hodin, ve skladbě všeobecná pravidla, technické zajištění, první pomoc, veterinární pravidla. A dále ještě školení dle disciplíny:

- skoky, spřežení - 2h teorie pravidel 1x za dva roky, praktickou část rozhodčí prokazuje vlastním rozhodováním
- všestrannost, vytrvalost - 3h teorie pravidel 1x za dva roky, praktickou část rozhodčí prokazuje vlastním rozhodováním
- voltiž, reining - 3h teorie pravidel 1x za rok, praktickou část rozhodčí prokazuje vlastním rozhodováním
- drezura – 1x za rok jarní školení všech rozhodčích, školení specialistů a národních rozhodčích, školení rozhodčí pro rozhodování soutěží mladých koní

5.1.6 Národní rozhodčí

Žadatel o licenci národního rozhodčího si musí podat žádost ke komisi disciplíny o zařazení do systému vzdělávání pro národní rozhodčí. Podmiňujícím faktorem pro získání licence národního rozhodčího je pak absolvované pravidelné doškolování, udělená licence rozhodčího a splněná čtyřletá praxe v níž uchazeč absolvoval:

- drezura
 - asistenci na 5 závodních dnech u rozhodčího určeného DK, nejméně však v 10 soutěžích ve stupni obtížnosti ST - T
 - stínové rozhodování na 5 závodních dnech u rozhodčího určeného DK, nejméně však 20 startujících dvojic ve stupni obtížnosti ST - T
 - samostatné rozhodování na 10 závodních dnech, minimálně však 20 soutěží Z – S, mim. 10 soutěží stupně „S“

- na závěr praxe provede kandidát zkoušku stínovým rozhodováním na závodech stanovených DK (vyhodnotí zástupce drezurní komise)
- Skoky
 - úspěšné absolvování nejméně 30 závodních dní evidovaných ČJF ve funkci rozhodčího základního sboru
- Všestrannost
 - absolvování nejméně 20 závodů evidovaných ČJF ve funkci rozhodčího, z toho nejméně 10 závodů na stupni obtížnosti min. CNC *
- Spřežení, vytrvalost, reining, voltíž
 - úspěšné absolvování nejméně 5 kompletních závodů evidovaných ČJF jako člen základního sboru rozhodčích

5.1.7 Rozhodčí specialista

Rozhodčí specialista navazuje na vzdělání národního rozhodčího, pro získání licence rozhodčího specialisty je potřeba splnění pravidelné doškolování a dvou až čtyřletá praxe (dle disciplíny) v pozici národního rozhodčího v níž musí být absolvováno:

- Drezura
 - asistence u hlavního rozhodčího na 3 závodních dnech, ve kterých je vypsána minimálně soutěž úrovně ST
 - 3 x působení v pozici hlavního rozhodčího na závodech evidovaných v ČJF
 - asistenci nejméně na 5 závodních dnech ve stupni ST nebo T u rozhodčího určeného DK, nejméně však 10 soutěží
 - stínové rozhodování nejméně na 5 závodních dnech ve stupni ST nebo T u rozhodčího určeného DK, nejméně však 20 startujících dvojic celkem
 - samostatné rozhodování na 3 závodních dnech v soutěžích stupně ST nebo T
- Skoky
 - pozici hlavního rozhodčího na min. 5 skokových závodech kategorie B (dříve závody do stupně S)

- pozici člena sboru rozhodčích na min. 5 skokových závodech kategorie A (dříve od stupně ST a na MČR).
- Skoková komise přihlíží také k organizačním schopnostem žadatele o kvalifikaci specializovaný rozhodčí.
- Všestrannost
 - pozici hlavního rozhodčího min. na 5 závodech evidovaných ČJF, z toho nejméně 3 závody se stupněm obtížnosti min. CNC *
- Spřežení
 - pozici hlavního rozhodčího na min. 5 kompletních závodech evidovaných ČJF
- Vytrvalost, reining, voltiž
 - pozici hlavního rozhodčího na min. 3 závodech evidovaných ČJF

Tabulka 4. Učební plán – rozhodčí specialista

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Předmět	Počet hodin
Všeobecné :	
Psychologie a etika rozhodčího	2
První pomoc	2
Organizace jezdec. sportu (ČR, svět –FEI)	2
Základní dokumenty ČJF	2
Organizace závodů	2
Organizace práce rozhodčích	2
Dohromady	12
Odborné :	
Všeobecná pravidla	11
Veterinární pravidla	2
Nedovolené zacházení s koňmi, doping	2
Dohromady	15
Speciální : (uchazeč absoluuje seminář pro vybranou disciplínu / kvalifikaci)	
Skoková pravidla, rozhodování skokových soutěží, stavba parkurů, cvičné prostory	13
Drezurní pravidla, rozhodování drezurních soutěží, stavba obdélníku, cvičné prostory	13
Pravidla voltiže, rozhodování voltižních soutěží, cvičné prostory	13
Pravidla reiningu, rozhodování reining. soutěží, cvičné prostory	13
Pravidla všestrannosti, rozhodování sout. všestrannosti, stavba tratí, cvičné prostory	13
Pravidla spřežení, rozhodování sout. spřežení, stavba tratí, cvičné prostory	13
Pravidla vytrvalosti, rozhodování vytrvalostních soutěží, stavba tratí, cvičné prostory	13
Povinnosti a úkoly komisaře na závodech	2
Dohromady	15
Zkoušky	8
CELKEM	50

5.1.8 Mezinárodní rozhodčí

Pro kvalifikaci mezinárodního rozhodčího se musí uchazeč přihlásit na sekretariátu ČJF, mít doporučení od příslušné komise disciplíny ČJF a VV ČJF. Ovládat slovem i písmem minimálně jeden úřední jazyk FEI (angličtinu, francouzštinu), splnit věkovou hranici 30 let.

Dosáhnout kvalifikace mezinárodního rozhodčího lze pouze v návaznosti na vzdělání specializovaného rozhodčího ČJF s minimálně dvouletou praxí, poté musí uchazeč absolvovat mezinárodní školení kandidátů mezinárodního rozhodčího, složit úspěšně závěrečnou zkoušku kandidáta mezinárodního rozhodčího a být zařazen do seznamu kandidátů FEI.

Po minimálně 4leté úspěšné praxi se může kandidát teprve přihlásit na školení mezinárodního rozhodčího.

5.1.9 Stavitel parkuru a tratí

Kvalifikace stavitele tratí a parkuru umožňuje na závodech zastávat pozici takzvaného technického delegáta, který má na starosti stavbu parkuru či tratě a veškeré technické náležitosti s tím související. Kvalifikace je rozdělena dle disciplín do tří skupin pro stavitele parkurů a tratí spřežení a vytrvalosti, jenž se dle úrovně pak rozlišují na kvalifikaci stavitele a národního stavitele. Druhá skupina je stavitel parkurů v disciplíně skoky a třetí stavitel tratí a parkurů všestrannosti, přičemž se rozdělují na úrovně III., II., I. třídy, kdy II. třída značí kvalifikaci národního stavitele a I. třída kvalifikaci specializovaného stavitele.

Vzdělávání, praxe a zkoušky zpravidla probíhají v následujících etapách:

- leden, únor: vstupní test uchazeče (pravidla, stavba parkurů, event. stavba tratí) a pravidla dané specializace kandidáta)
- únor až listopad: semináře pro stavitele parkurů a tratí (viz. učební plán)
- praxe – asistence národním stavitelům:
 - spřežení – 10 soutěží,
 - vytrvalost – 5 soutěží, (skoky – 30 soutěží, všestrannost – 5 soutěží)
- listopad, prosinec: písemná a ústní zkouška (praktická zkouška)

Každý kandidát se musí přihlásit prostřednictvím oblasti a mít svého garanta, který mu po celou dobu před jmenováním pomáhá s přípravou a garantuje ČJF dosaženou praxi, odborné znalosti a přípravu kandidáta. Garantem musí být vždy stavitel s kvalifikací o úroveň výš minimálně v dané disciplíně a je spoluodpovědný za úspěšnost kandidáta u zkoušky.

Kandidát musí vždy absolvovat závěrečné zkoušky skládající se z ústního pohovoru u praktické zkoušky, která proběhne v rámci vybraných závodů pod dohledem tříčlenné komise.

Stavitel, který neabsolvuje povinné doškolování, nesmí vykonávat danou funkci na žádných závodech ani hobby soutěžích do doby, než uvedené absolvuje. Za splnění předepsaných podmínek je odpovědný každý za svoji osobu. V případě, že stavitel bude na závodech nebo hobby soutěžích stavět bez absolvování uvedeného povinného doškolování,

bude jeho jednání posuzováno jako hrubé porušení předpisů ČJF a bude postupováno podle disciplinárního řádu (možnost trestu zastavení činnosti až na 2 roky)

Stavitel parkurů a tratí spřežení a vytrvalosti

Podmínky pro získání kvalifikace stavitele jsou:

1. Kandidát stavitele parkurů a tratí musí v době svého jmenování dosáhnout věk minimálně 24 let.
2. Každý kandidát musí být držitelem licence rozhodčího bez přerušení činnosti min. 3 roky v disciplínách spřežení, vytrvalost anebo držitelem minimálně bronzového odznaku.

Podmínky pro získání kvalifikace národního stavitele:

1. Předpokladem je praxe min. 4 roky (3 roky pro disciplínu vytrvalost) od zapsání do seznamu stavitelů parkurů a tratí ČJF
2. absolvování vlastní praxe
 - vytrvalost - postavení 10 závodů u (z toho musí být i praxe na MČR či CEI)
 - spřežení - 20 soutěží (z toho max. 50 % v pozici asistenta min. nár. Stavitele)- vše na závodech evidovaných ČJF

Doškolování stavitelů parkurů a tratí spřežení a vytrvalosti v rámci čjf

Teoretická část

- 3 hodiny pravidel disciplíny a 2 hodiny teorie stavby tratí 1x za 2 roky

Praktická část disciplíny vytrvalost

- jmenování do funkce technického delegáta minimálně 1x za 2 roky.
- asistence u technického delegáta minimálně 1x za 2 roky na závodech vybraných VK

Stavitel parkuru (skoky)

Podmínky pro získání kvalifikace stavitel parkuru III. třídy

1. Kandidát musí dosáhnout věku minimálně 21 let a musí být držitelem bronzového odznaku v parkurovém skákání v době podání přihlášky.
 2. Pod vedením instruktora musí v průběhu jednoho roku pracovat jako asistent stavitele a to nejméně při 3 skokových soutěžích na 3 různých místech. Na základě doporučení instruktora může absolvovat závěrečné zkoušky
- . Stavitel parkuru III. třídy má oprávnění stavět parkury na úrovni kategorie „C“, tedy do stupně „L**“ (120 cm).

Podmínky pro získání kvalifikace stavitel parkuru II. třídy

1. Čtyř letá praxe stavitele III. třídy v níž musí být absolvováno, tedy postaveno:
 - minimálně 30 soutěží v dané výkonnosti (parkur kategorie C) na 3 různých místech
 - potvrzených minimálně 5 asistencí (v rámci celých závodů) u jmenovaných instruktorů na závodech kategorie A nebo B, minimálně do výšky 140 cm.

Stavitele parkuru II. třídy je oprávněn stavět parkury na úrovni závodů kategorie „C“ a „B“, tedy do stupně „ST**“ (140 cm).

Podmínky pro získání kvalifikace stavitel parkuru I. třídy

1. Kandidát na stavitele parkuru I. třídy, tedy úroveň specializovaného rozhodčího, musí být v seznamu stavitelů parkuru II. třídy zapsán minimálně 4 roky.
2. Během 4 leté praxe stavitele II. třídy musí prokázat, že postavil:
 - minimálně 30 parkurů stupně S** (130 cm) a minimálně 10 parkurů stupně ST** (140 cm) na 3 různých místech
 - potvrzeno 5 asistencí (v rámci celých závodů) u jmenovaných instruktorů (stavitelů I. třídy) na závodech kategorie A.
 - musí dostat doporučení od jednoho ze jmenovaných instruktorů (stavitelů I. třídy) k závěrečným zkouškám.

Po úspěšném absolvování zkoušek získá kvalifikaci stavitele parkuru I. třídy a je oprávněn stavět parkury na závodech kategorie A, B, C.

Doškolování stavitelů parkurů I., II. a III. třídy v disciplíně skoky v rámci ČJF

1. 3 hodiny teorie stavby parkurů a praktická část na kolbišti 1x za 2 roky
2. Stavitelé I. třídy jsou současně instruktory ve smyslu podmínek pro získávání kvalifikace stavitelů. Pro stavitele I. třídy zajišťují oblasti ve spolupráci se skokovou komisí jednou za 2 roky školení instruktorů se zahraničním školitelem.
3. Dále je každý stavitel povinen doložit počet postavených parkurů (4 závodní dny jako stavitel nebo 10 závodních dnů jako asistence staviteli (instruktorovi) či zahraničnímu staviteli).

Stavitel parkuru a tratí všestrannosti

Podmínky pro získání kvalifikace stavitel tratí a parkurů všestrannosti III. třídy

1. Kandidát musí v době podání přihlášky dosáhnout věku minimálně 21 let a musí být jezdcem, který soutěže všestrannosti jezdil nebo jezdí v době podání přihlášky.
2. Kandidát musí pracovat jako asistent stavitele nejméně při 5 závodech soutěží všestrannosti min. st. "L".
3. Na základě doporučení instruktora může absolvovat závěrečné zkoušky.

Stavitel tratí a parkurů všestrannosti III. třídy má oprávnění stavět soutěže všestrannosti na úrovni do st. "L" včetně

Podmínky pro získání kvalifikace stavitel tratí a parkurů všestrannosti II. třídy

1. Postavit jako stavitel III. třídy 5 soutěží všestrannosti do st. "L" a mít potvrzeno 10 asistencí jako asistent stavitele tratí a parkurů všestrannosti I. nebo II. tř.
2. Doporučení instruktora pro absolvování závěrečné zkoušky.

Stavitel tratí a parkurů všestrannosti II. třídy má oprávnění stavět soutěže všestrannosti na úrovni do CNC* včetně.

Podmínky pro získání kvalifikace stavitel tratí a parkurů všestrannosti I. třídy

1. Jako stavitel tratí a parkurů všestrannosti II. třídy postavit minimálně 10 tratí všestrannosti st. CNC* a musí mít potvrzeno 5 asistencí u stavitelů I. třídy
2. Doporučení instruktora pro absolvování závěrečné zkoušky.

Po úspěšném absolvování zkoušek získá kvalifikaci stavitele tratí a parkurů všestrannosti I. třídy a je oprávněn stavět i soutěže všestrannosti vyšší než CNC*.

Doškolování stavitelů tratí a parkurů všestrannosti I., II. a III.třídy v rámci ČJF

- Všichni stavitelé tratí a parkurů musí absolvovat školení každé dva roky

5.2 Situační analýza úrovně vzdělání u ČJF

Jezdecký sport pod hlavičkou ČJF je poměrně velkou organizací, sdružující více než 16 00 členů v 1 600 klubech v 11 oblastech a eviduje kolem 8000 koní. Pod svou hlavičkou organizuje šestero jezdeckých a jednu vozatajskou disciplínu. Pořádá závody od oblastní do mezinárodní úrovně. To vše si žádá velké množství odborníků a lidí vzdělaných v oboru. Stejně tak je tomu u systému vzdělání, které nabízí mnoho úrovní odbornosti a je propracovaným a efektivně fungujícím systémem.

Systém vzdělání u ČJF je provázanou strukturou, jejímiž základními faktory jsou především úrovně předchozího dosaženého vzdělání, praxe a vlastní dosažená sportovní výkonnost. Tyto tři základní faktory se prolínají v různém rozsahu, důležitosti a návaznosti a podmiňují možnost dalšího vzdělání.

Základním stupněm vzdělání je získání zkoušky základního výcviku jezdce (ZZVJ), která umožňuje start na oficiálních závodech, plnění si vlastní sportovní výkonnosti a prokazuje základní znalosti o jezdeckém sportu a jeho disciplínách. Je podmiňující a bez výjimky povinná všem jezdcům, kteří se chtějí pod hlavičkou ČJF dále vzdělávat.

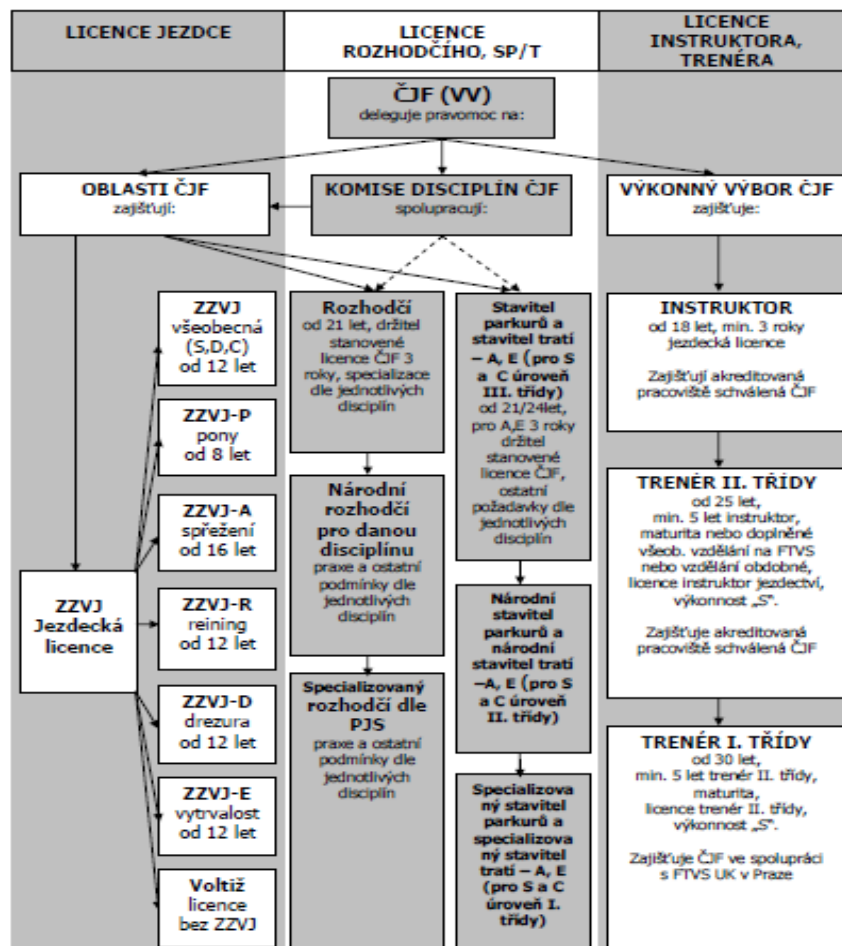
Následující stupeň vzdělání je licence instruktora jezdeckví, trenéra II. třídy a trenéra I. třídy.

Další možností je pak vzdělání rozhodčího. Od jeho základní úrovně, přes národního rozhodčího, rozhočího specialistu až k nejvyšší kvalifikaci mezinárodního rozhodčího.

Třetí možností je pak vzdělání stavitele tratí a parkuru. Od úrovně stavitele třetí třídy, druhé třídy, první třídy až k nejvyšší úrovni mezinárodního stavitele.

Vše v postupné návaznosti a odvíjející se od ZZVJ, odborné praxe a vlastní sportovní výkonnosti. Veškeré vzdělání je pak rozděleno ještě dle sedmi disciplín sdružujících se pod ČJF. Výše zmíněné možnosti vzdělání je pak možné mezi sebou libovolně kombinovat.

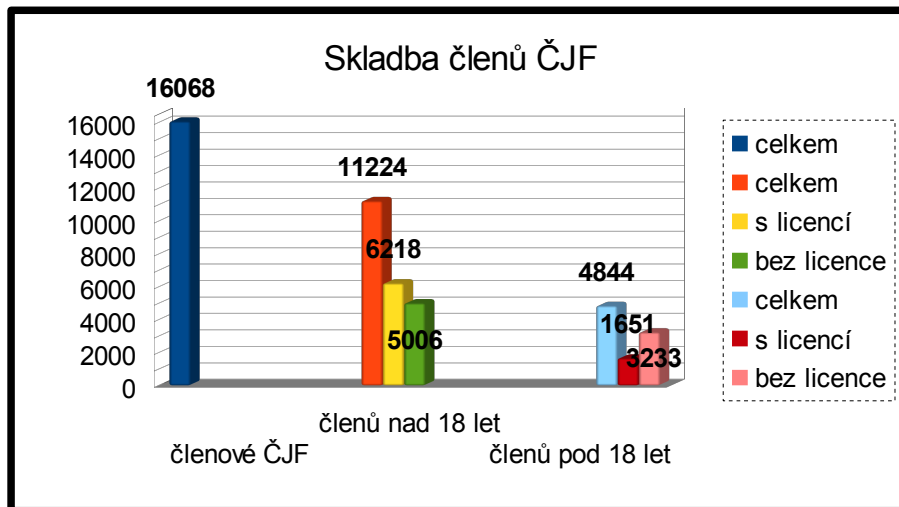
Vzdělávání v ČJF a podmínky jednotlivých kvalifikací v jezdeckví

Obrázek 2. Vzdělání v ČJF

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Jak je patrné z obrázku č.2, ZZVJ spadá pod organizaci jednotlivých oblastí a dělí se dle jednotlivých disciplín. Stejně pak rozhodčí a stavitele deleguje oblast ve spolupráci s komisí disciplíny, které pak schvaluje výkonný výbor ČJF. Přezkoušení pak provádí vždy komise jmenovaná výkonným výborem ČJF. Vzdělání instruktora jezdeckví, trenéra II. a I. třídy pak vždy spadá pod pravomoc výkonného výboru ČJF.

Obrázek 3. Skladba členů ČJF

Podíváme-li se na obrázek č.3, vidíme že část první nám ukazuje celkový počet evidovaných členů ČJF v celkovém počtu 16 068. Část druhá nám pak ukazuje, že z tohoto počtu je 11 224 osob nad 18 let z nichž má ZZVJ splněno 6218 osob a celých 5006 dospělých osob sdružující se pod ČJF nemá ani základní jezdecké vzdělání, nemůže se účastnit oficiálních závodů a vytváří pouze podpůrnou strukturu. Jsou to především rodiče, sponzoři, majitelé koní, funkcionáři a lidé kteří mají jezdeckví jako koníček, nikoliv jako sport. Třetí část znázorňuje členy pod 18 let v počtu 4844 osob z nichž 1651 má splněno ZZVJ. U dětí do 18 let je to pak 3233 jenž nemají splněny ZZVJ. Nicméně u této skupiny se dá předpokládat trend opačný, a to, že jsou to děti či mladiství, kteří se chystají ZZVJ úspěšně splnit a pokračovat tak v oficiální sportovní kariéře.

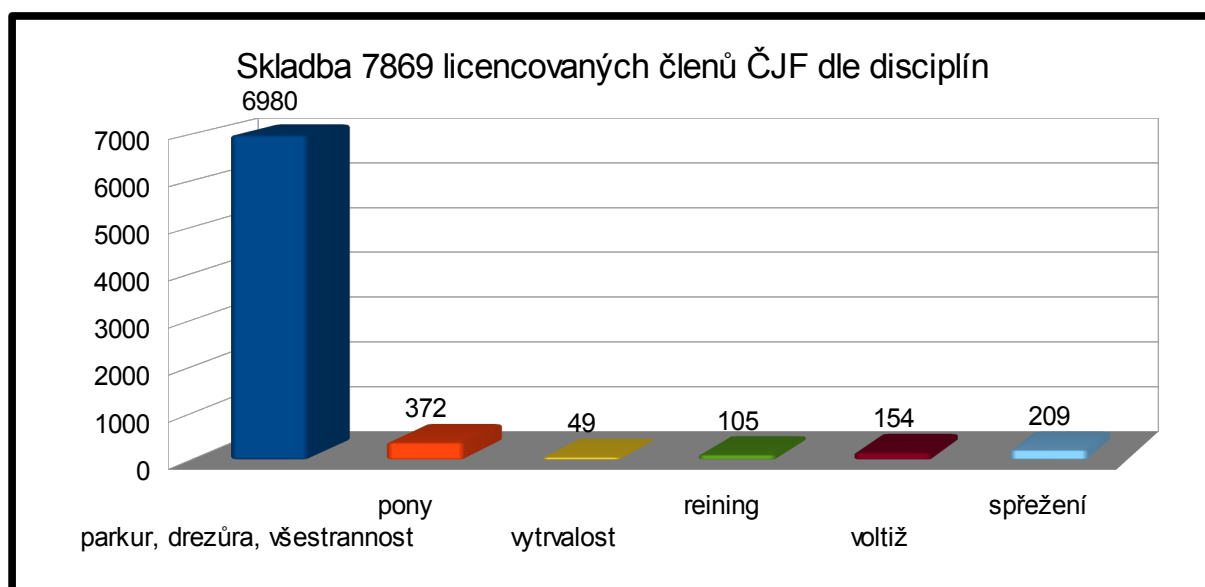
Jelikož podmínkou pro další vzdělání v ČJF je plnoletost a splněná ZZVJ, je pro nás určující žlutý sloupec v části dvě s hodnotou 6218 osob, jenž splňují podmínky dalšího vzdělání.

Pro lepší názornost uvádím ještě tabulku.

Tabulka 5. Početní rozdělení členů ČJF

16068 členů ČJF	11224 nad 18 let	5006 bez ZZVJ	7869	
		6218 s ZZVJ		Všeobecná 6980
				Voltiž 154
	4844 pod 18 let	1651 s ZZVJ		Spřežení 209
				Vytrvalost 49
		Reining 105		
	3233 bez ZZVJ	Pony 372		

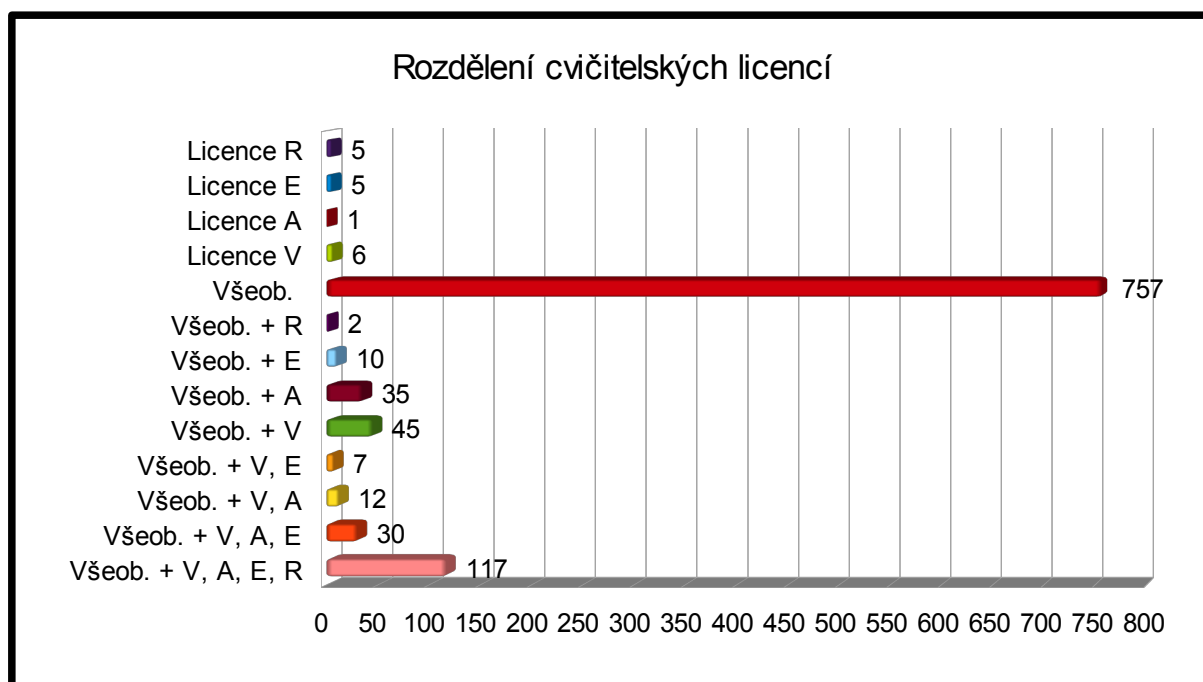
V následující části už nás budou zajímat pouze licencovaní členové ČJF, jakožto základní stavební kámen pro veškeré další vzdělání. Navazující vzdělání se člení nejen dle úrovně, ale také dle disciplín.

Obrázek 4. Skladba členů ČJF dle disciplín

Z databáze ČJF lze zjistit, že z celkového počtu 7869 jezdců s licenci je jich 6980 orientováno na skoky, drezuru či všestrannost, bližší specifikum není možné, neboť licence pro tyto tři disciplíny je totožná. Vytrvalosti se pak věnuje pouhých 49 jezdců. U reiningu je to 105 licencovaných jezdců, voltiž 154 jezdců, vozatajství 209 jezdců. Pony jezdců tvoří skupinu o velikosti 372 dětí z celkového počtu jezdců. Zároveň lze vyvodit, že z jezdců do 18 let se ostatním disciplínám věnuje 1279. Není možnost zjistit přesné počty k daným disciplínám, lze ale předpokládat, že jezdců do 18 let budou mít největší zastoupení v disciplínách skoky, drezura, všestrannost a v ostatních disciplínách se bude jednat o jednotlivce. Viz obrázek č.4.

Zkouška cvičitele/instruktora jezdeckví je druhým stupněm ve vzdělání v ČJF. Nese sebou již jistou dávku zodpovědnosti, protože právě instruktor je ten který utváří budoucí jezdce a jejich správné návyky, tedy ně každý se tohoto úkolu chce zhostit. Z počtu 6 218 jezdců s licenci má cvičitelskou licenci 1 032 jezdců, údaj je platný k 2. 4. 2014. Je tedy znatelné, že zájem o tuto úroveň vzdělání je už daleko nižší. K tomu přispívá jistě i fakt, že vzdělání je úměrně náročnější a finančně nákladnější, stejně tak jako jsou možnosti kde kurz absolvovat omezenější.

Obrázek 5. Cvičitelské licence

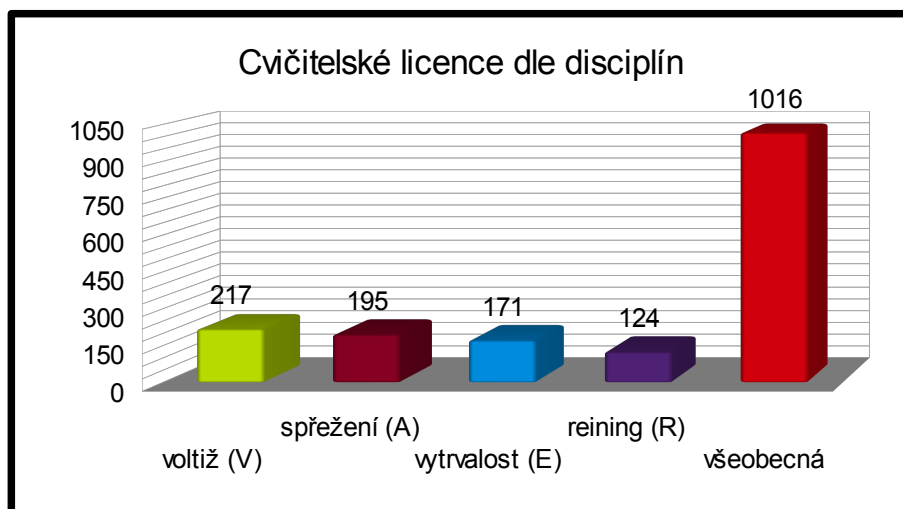
Z obrázku č. 5 je jasně patrné, že nejvíce cvičitelských licencí je všeobecných, tedy pro disciplínu skoky, drezura a všestrannost. Je to celých 757. Jezdců, kteří splnili požadavky na licenci cvičitele pro všechny disciplíny a dosáhli tedy nejvyšší možné kvalifikace je 117. Z grafu lze dále odvodit, že většina jezdců si cvičitelskou licenci udělala v kombinaci všeobecné s další jinou disciplínou, případně více disciplínami. Licenci pouze pro jednu disciplínu mají jezdcí v řádech jednotlivců.

Pro lepší orientaci uvádím ještě tabulku.

Tabulka 6. Licence cvičitele

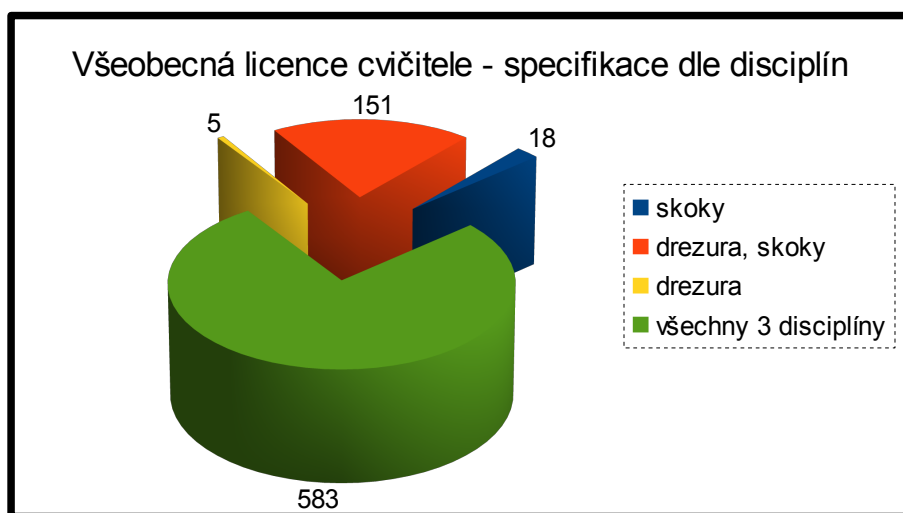
celkem licencí cvičitele	typ licence	počet
1032	Všeob. + V, A, E, R	117
	Všeob. + V, A, E	30
	Všeob. + V, A	12
	Všeob. + V, E	7
	Všeob. + V	45
	Všeob. + A	35
	Všeob. + E	10
	Všeob. + R	2
	Všeob.	757
	Licence V	6
	Licence A	1
	Licence E	5
	Licence R	5

Podíváme-li se na cvičitelské licence z pohledu disciplín, tedy jaký je přesný počet cvičitelů pro danou disciplínu v rámci ČJF, tedy lajcky řečeno z kolika cvičitelů jenž splňují podmínky, si případný cvičenec může pro každou disciplínu vybrat. Výsledky se liší od předešlé tabulky především díky tomu, že licence cvičitele jsou plněny v různých kombinacích. Výsledek je následující:

Obrázek 6. Cvičitelé licence dle disciplín

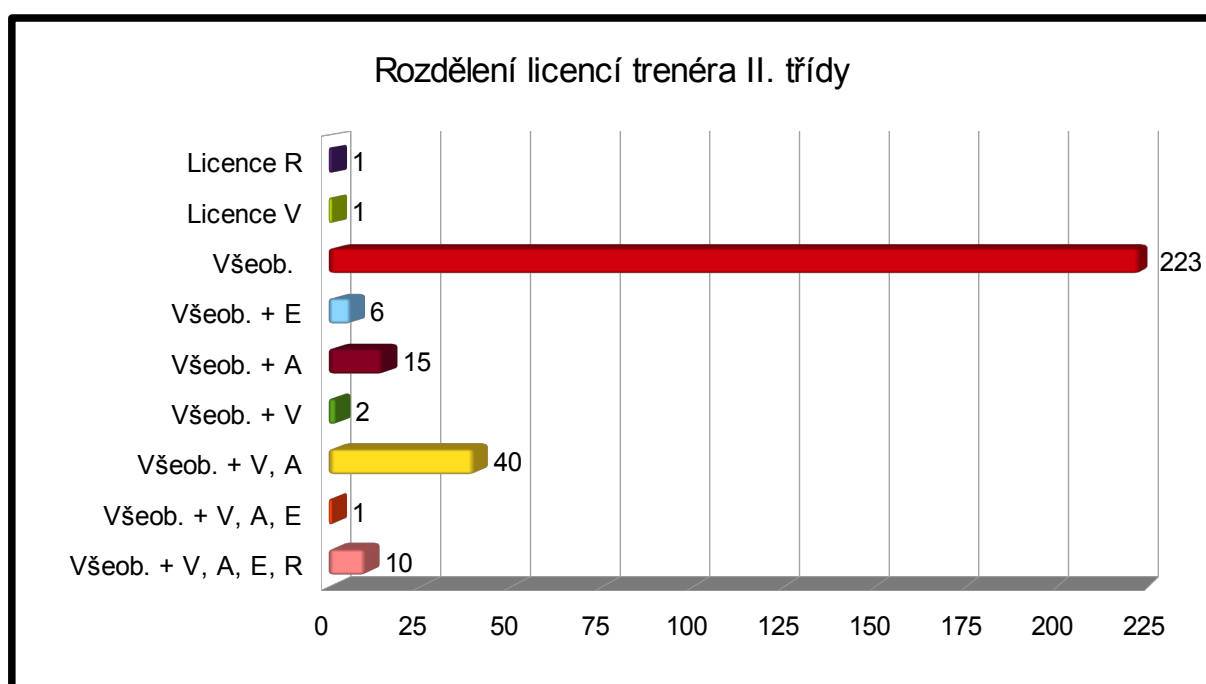
Rozdělíme-li pak ještě všeobecnou licenci, která opravňuje být cvičitelem drezury, skoků i všestrannosti na jednotlivé disciplíny či kombinace, zjistíme, že z celkového počtu 757 všeobecných licencí se všem třem disciplínám ve skutečnosti věnuje 583 cvičitelů, pět pak pouze drezuře, 18 skokům a kombinaci drezury a skoků 151 cvičitelů.

Obrázek 7. Všeobecná licence cvičitele.

Náročnost na splnění požadavků i studia pro trenéra II. třídy, dokazuje i počet jezdců jenž tohoto vzdělání dosáhli. Celkem je to dle databáze ČJF 299 osob ve všech disciplínách.

Vzdělání na úrovni trenéra II. třídy je v hierarchii vzdělání v ČJF druhým nejvyšším. Vyžaduje již prokázání velké znalosti a orientace v dané disciplíně, stejně jako prověření osobní výkonnosti. Trenérem II. třídy se mohou stát už jen jezdci angažovaní v nejvyšší úrovni jezdeckého sportu. Požadavky na osobní výkonnost, důraz kladený na předešlé vzdělání a souvislou cvičitelskou činnost činí podmínky pro získání II. trenérské třídy poměrně přísnými. Samotné studium v nastalé úrovni pokračuje a odpovídá tomu i rozsah učebního plánu. Ani finanční náročnost není zanedbatelná.

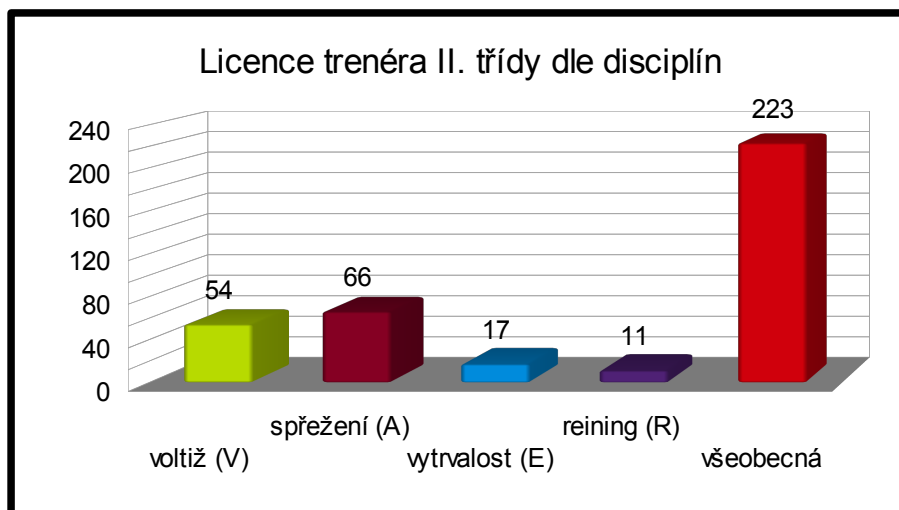
Obrázek 8. Licence trenéra II. třídy

Z obrázku č.8 lze vidět, že i nadále jsou nejpočetnější skupinou trenéři II. třídy se všeobecnou licenci. Tento fakt je pochopitelný, neboť již od začátků jsou jezdci s všeobecnou licenci nejsilnější skupinou, především díky tomu, že právě skoky, drezura a military se těší největší oblibě na území ČR.

Trenérů, kteří dosáhli kvalifikace II. třídy ve všech disciplínách je pouhých 10, což vzhledem k celkovému počtu není příliš vysoké číslo.

Zbylé kvalifikace jsou pak většinou v kombinacích se všeobecnou licenci, největší zastoupení má pak kombinace všeobecné licence s voltižní a vozatajskou, tedy 39 takto licencovaných trenérů II. třídy.

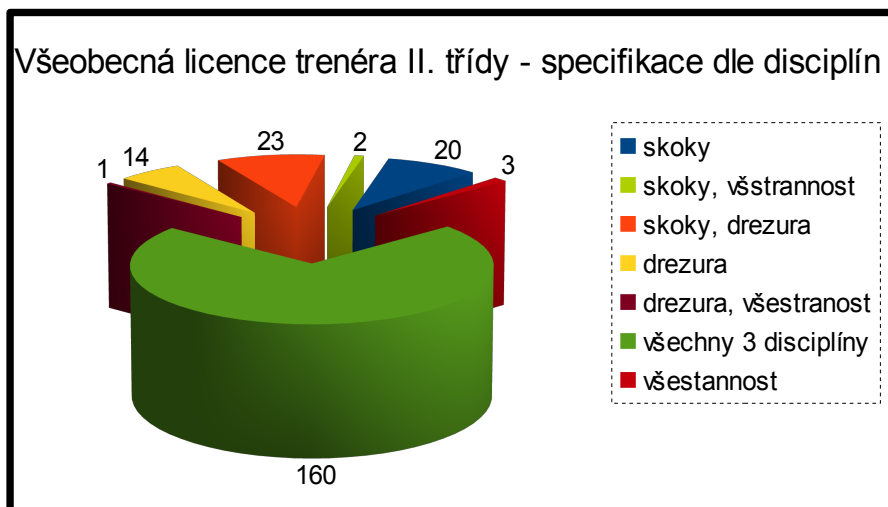
Trenéři zaměřující se výhradně na jednu disciplínu jsou pak pouze jeden pro voltiž a druhý pro reining.

Obrázek 9. Licence trenéra II. třídy dle disciplín

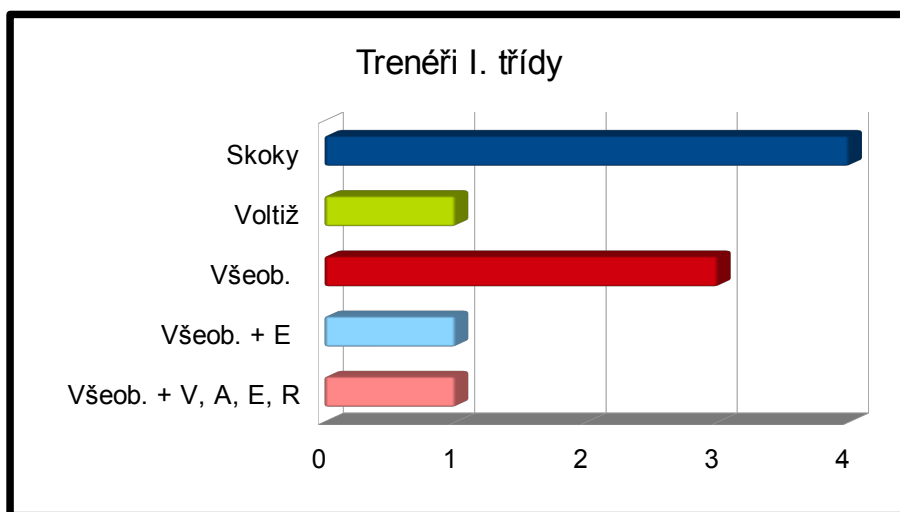
Podíváme-li se na skladbu trenéra II. třídy pouze z pohledu disciplín, máme největší možný výběr u trenérů se všeobecnou licencí, dále je to spřežení, voltiž, vytrvalost a poslední reining. Tento fakt koresponduje s oblíbeností daných disciplín.

Vzhledem k tomu, že u trenéra II. třídy lze požadovat již jistou dávku odbornosti a vědomostí týkající se dané disciplíny, je nasnadě rozdělit i všeobecnou licenci dle disciplín. Všeobecná trenérská licence II. třídy sice oprávnňuje k trénování ve všech třech disciplínách, nicméně realita se pak trochu liší. Mnoho trenérů trénuje pouze tu disciplínu, které se opravdu věnují, případně kombinaci více disciplín. Obrázek č. 10 ukazuje reálnou skladbu trenovaných disciplín u držitelů všeobecné trenérské licence.

Obrázek 10. Všeobecná licence trenéra II. třídy

Trenéru I. třídy je v ČJF pouhých 10, viz obrázek č. 11.

Obrázek 11. Trenéři I. třídy

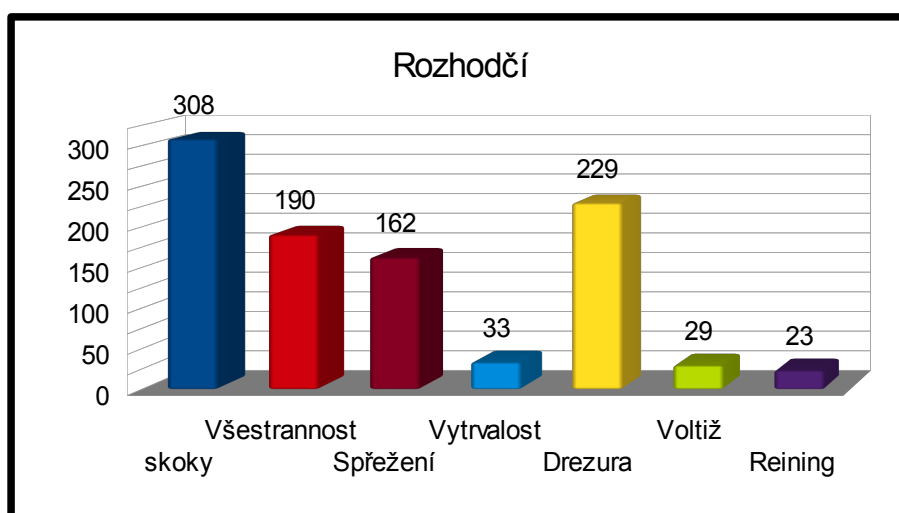
Z grafu je jasně patrné, že individuální licenci I. třídy pro disciplínu skoky mají 4 členové ČJF. Všeobecnou pak 3 členové, zbývající disciplína a kombinace disciplín má pak po jednom.

Za zmínku jistě stojí, že pouze dvě kvalifikace trenéra I. třídy byli dosaženy v roce 2013 a dají se považovat jako dostatečně relevantní. Ke zbývajícím 8 kvalifikacím trenéra bylo vzdělání absolvováno od roku 1987- 1992. Stále však ČJF toto vzdělání uznává jako

platné. Je ale otázkou, na kolik byla úroveň vzdělání srovnatelná s tou, jenž je požadována dnes. Nutno dodat, že ve všech případech se jedná o držitele, kteří jsou matadoři českého jezdeckví a leckdy stáli u zrodu samotné jezdecké federace.

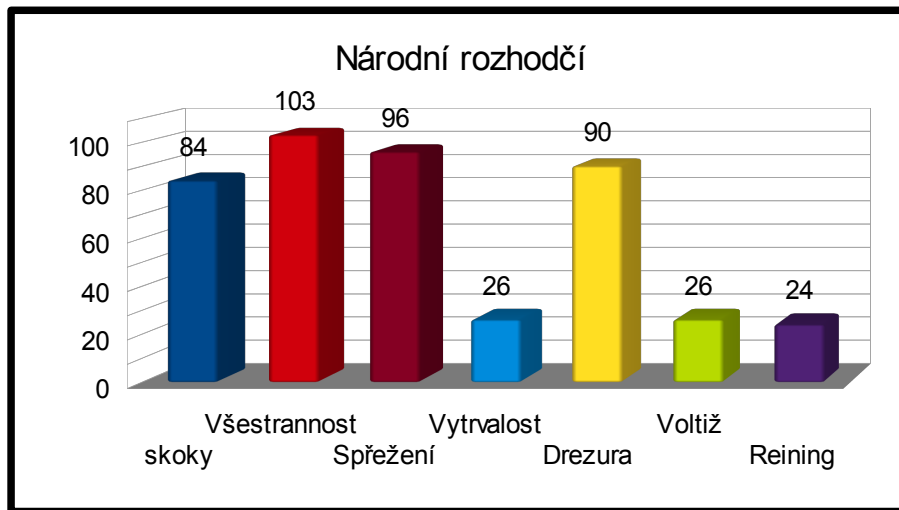
Dále pak ještě třeba upozornit, že disciplína reinig nemá jako jediná specializovaného trenéra I. třídy. Respektive v rámci licence, jenž byla splněna pro všechny disciplíny je obsažena, ale dá se předpokládat, že byla pouze doplňující, nikoliv stěžejní.

Kvalifikace rozhodčího je nutná pro úspěšné pořádání závodů. Většinou se právě rozhodčí rekrutují z řad jezdců, kteří už svojí závodní kariéru ukončili, ale nadále se chtějí aktivně věnovat jezdeckému sportu. Proto je často viditelný fakt, že počet rozhodčích často koresponduje s oblíbeností disciplíny.

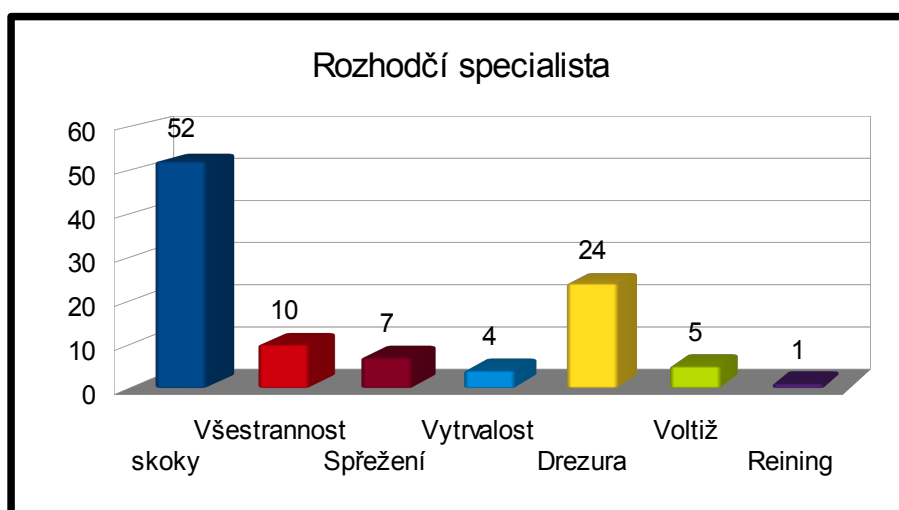
Obrázek 12. Rozhodčí dle disciplín

Z obrázku č.12 vidíme, že nejvíce rozhodčích ve sférách ČJF je pro skoky, následně drezuru a všestrannost. Zjištění tedy odpovídá skutečnosti, že nejvíce jezdců se angažuje právě v těchto třech disciplínách. U spřežení je pak poměrně vysoký počet rozhodčích, přihlédneme-li k tomu, že svou oblíbeností spadá spíše k disciplínám vytrvalosti, voltiži a reiningu, kde jsou hodnoty o mnoho nižší.

Obrázek 13. Národní rozhodčí dle disciplín

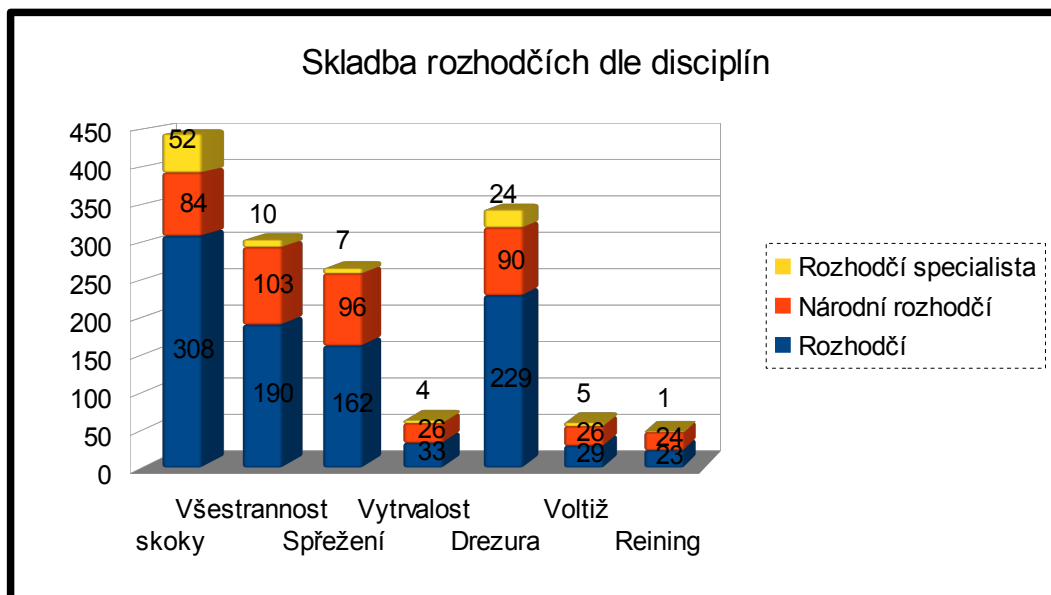
Na národní úrovni se nám pak tendence oproti předcházejícímu grafu trochu rozchází. Nejvyšší hodnotu prokazují disciplíny všestrannost a spřežení, které byly v předchozím obrázku, u všestrannosti o čtvrtinu a u spřežení takřka o polovinu, nižší než nejvyšší hodnota u skoků. Zatímco u národních rozhodčích v disciplíně skoky je hodnota až čtvrtou nejvyšší. Drezura s voltiží, spřežením a vytrvalostí si pak drží rovnoměrné hodnoty v zastoupení rozhodčích.

Obrázek 14. Rozhodčí specialista dle disciplín

U rozhodčích specialistů vidíme opět výraznou převahu ve skokové disciplíně. Znovu je pak navázáno na tendenci v pořadí, kdy nejlépe je na tom disciplína skoky, drezura a

všestrannost. Spřežení, vytrvalost a voltiž pak mají srovnatelné hodnoty. Na disciplínu reining pak připadá pouze jeden specialista rozhodčí.

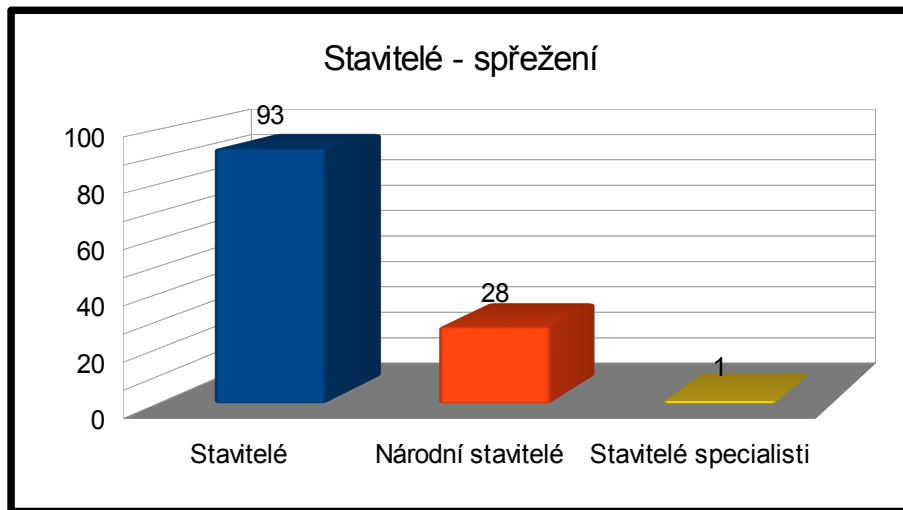

Obrázek 15. Skladba rozhodčích dle disciplín

V celkovém grafickém souhrnu vidíme jak jsou na tom jednotlivé disciplíny s celkovým počtem rozhodčích a dále pak v jednotlivých úrovních vzdělání. Je potvrzena početní dominance u skoků, stejně jako pořadí v rámci jednotlivých disciplín. Je třeba zmínit, že disbalance v počtu národních rozhodčích u skoků, kdy byly až čtvrté v pořadí, je kompenzována počtem rozhodčích specialistů, kteří svým počtem výrazně převyšují ostatní disciplíny.

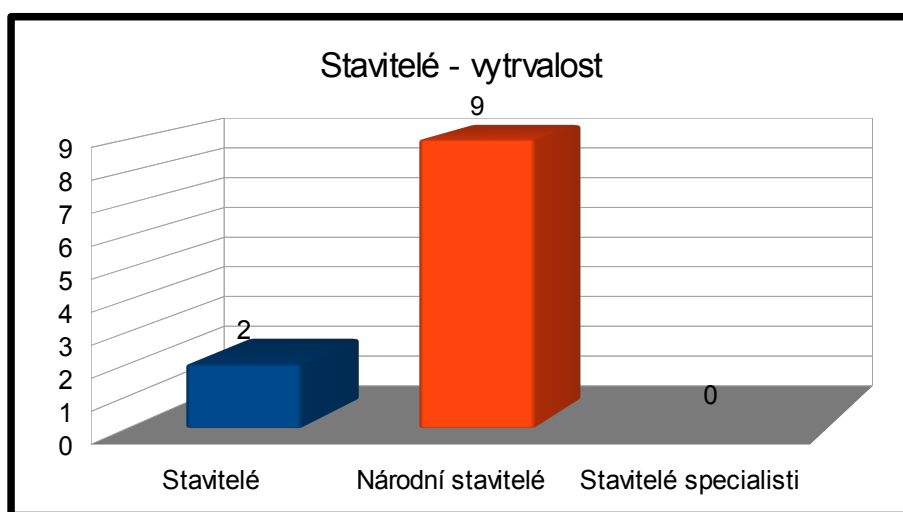
V rámci ČJF nikdo nedosáhl kvalifikace mezinárodního rozhodčího.

Stavitelé jsou potřební pro zajištění technických podmínek závodů. Jsou to právě oni, kdo kromě objektivních faktorů, jako je výška či šířka překážky, která je předem a jasně specifikována, vnášejí do soutěží proměnlivý faktor obtížnosti. Záleží především na zkušenosti stavitele, aby odhadl schopnosti startovního pole a postavil kurz adekvátně náročný, tak aby poskytoval dostatek atraktivity pro diváky, byl nesnadný pro jezdce, ale zároveň pro ty nejlepší byl překonatelný bez zaváhání.

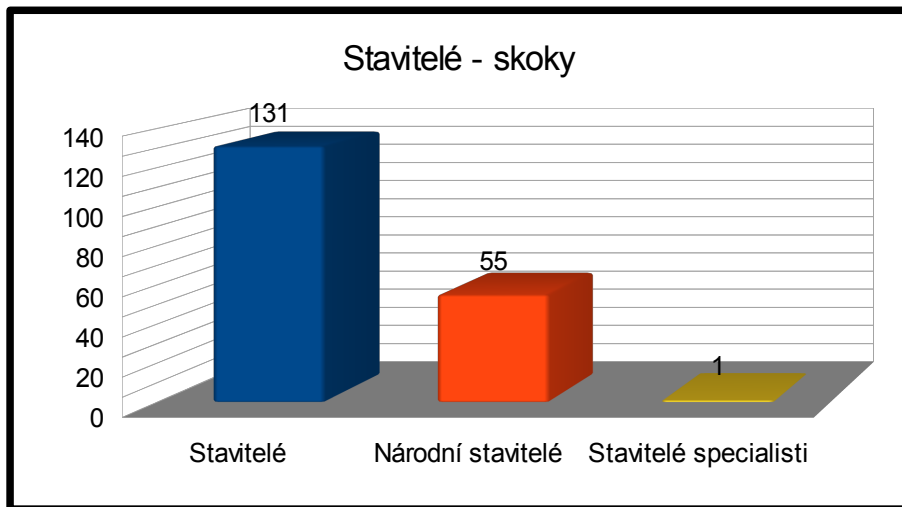
Obrázek 16. Stavitelé spřežení

Kvalifikace stavitele v disciplíně spřežení dosáhlo 93 členů ČJF, národního stavitele pak 28 a pouze jeden člen z celé ČJF dosáhl kvalifikace specialisty.

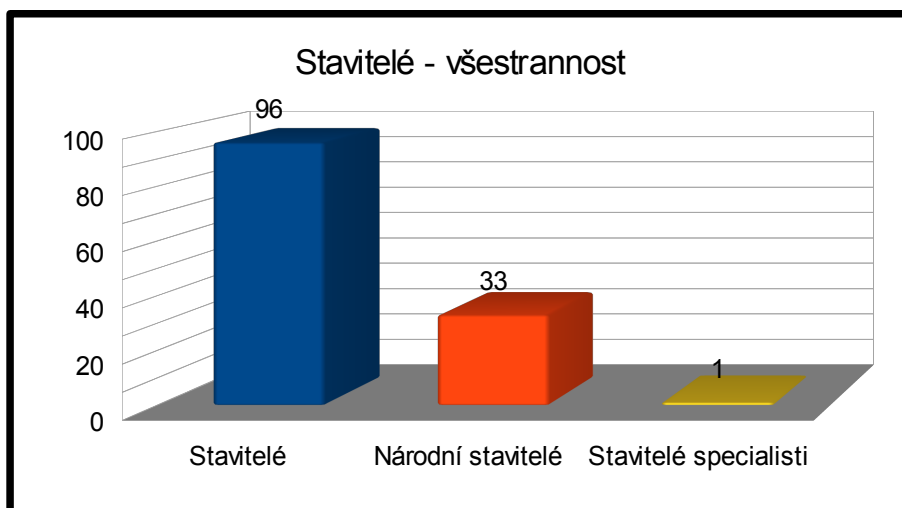
Obrázek 17. Stavitelé vytrvalost

Ve vytrvalosti je pak zjevné, že národních stavitelů je o mnoho více než pouze členů s kvalifikací stavitel. Lze z toho vyvodit, že většina stavitelů se dále vzdělávala a dosáhla vyššího vzdělání. Což můžeme hodnotit jako pozitivní jev. Taktéž se dá říci, že k celkovému počtu licencovaných jezdců pro vytrvalost je počet národních stavitelů velmi vysoký. Nicméně taktéž je patrné, že kvalifikace specialista stavitel nedosáhl nikdo pro tuto disciplínu.

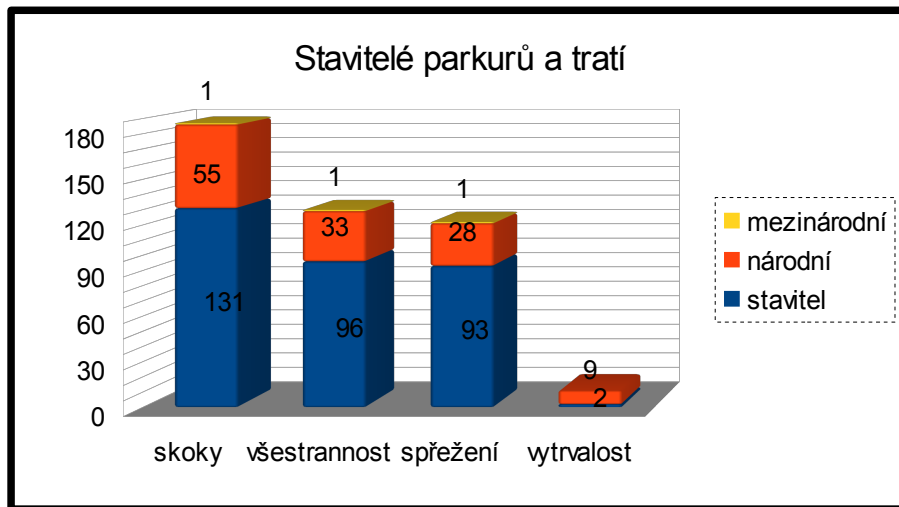
Obrázek 18. Stavitelé skoky

V disciplíně skoky máme tendenci předpokládanou, tedy že stavitelů je 131, národních stavitelů, tedy stavitelů II. třídy je 55 a stavitel specialista, tedy I. třídy je pouze jeden. Což vzhledem k rozsáhlé základně skokových jezdců a silné početní převaze nad ostatními disciplínami je velmi malé množství.

Obrázek 19. Stavitelé všestrannost

Stavitelů v disciplíně všestrannost je 96, národních 33 a specialista pouze jeden. U všestrannosti jsou to pak poměrně vysoká čísla, neboť závody všestrannosti jsou často vícedenní a v sezóně se jich tedy nepořádá velké množství kvůli jejich náročnosti. V průměru to pak bývá kolem deseti za sezónu. Je tedy patrné, že stavitelů by nebylo potřeba tolik.

Obrázek 20. Stavitelé spřežení

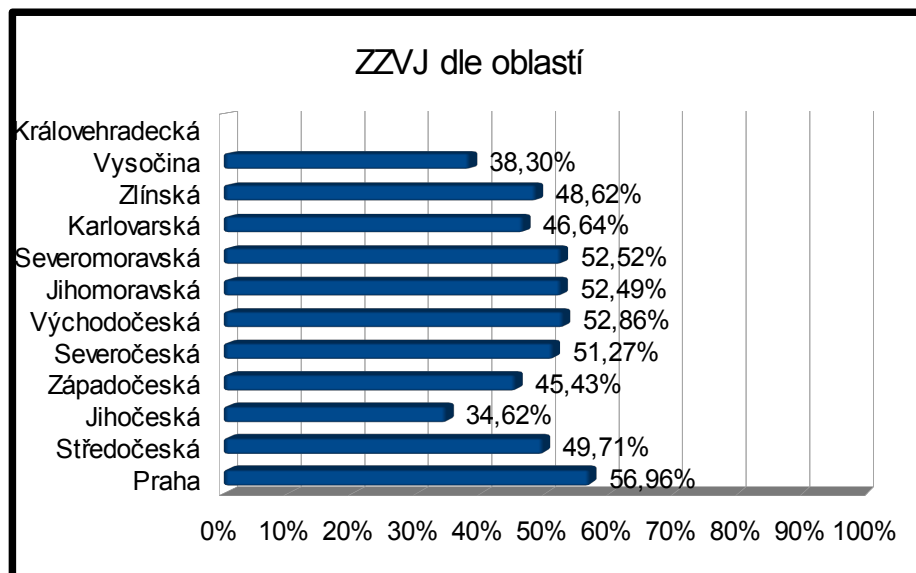
Podíváme-li se na obrázek č. 20, který nám znázorňuje celkový počet stavitelů za každou disciplínu a dále také jednotlivé počty pro každou úroveň vzdělání, vidíme jasnou převahu u skokové disciplíny. Je to jev přirozeně vyplývající ze skutečnosti. Vzhledem k velkému počtu skokových jezdců a závodů je potřeba mít i dostatečný počet stavitelů, kteří jsou schopni tyto závody zabezpečit po technické stránce. Nedostatečný je pouze počet stavitelů specialistů, který je srovnatelný s disciplínami všestrannost a spřežení, ačkoliv to jsou disciplíny početně daleko menší. Počet stavitelů u disciplín všestrannost a spřežení je odpovídající až nadstandartní vzhledem k reálné potřebě těchto stavitelů s ohledem na nízký počet pořádajících se závodů. Zajímavý jev se nám vyskytuje u disciplíny vytrvalost, kde počet národních stavitelů mnohonásobně převyšuje počet stavitelů. U žádné jiné disciplíny není viditelný. Úroveň specialisty nedosáhl nikdo, početně je množství stavitelů adekvátní k celkovému počtu členů věnující se vytrvalosti.

5.2.1 Dle oblastí ČJF

ČJF je rozdělena na 12 oblastí, jež každá oblast má svůj oblastní výbor a pořádá svou oblastní konferenci. Každý jezdec musí spadat pod určitou oblast, pod jejíž hlavičkou má vyřízenou i svou jezdeckou licenci. Každý rok se od ledna do února vyřizuje prodloužení licence, což zaručuje její platnost a možnost aktivní účasti v jezdeckém sportu. ČJF díky tomu získá aktuální informace o počtu aktivních jezdců a dalších odborně vzdělaných osob.

V této kapitole vyhodnocuji úroveň profesionalizace ČJF dle oblastí. Vzhledem k tomu, že každá oblast má jiný počet členů, následující výsledky jsou uvedeny v procentech, tak, aby byla zaručena objektivita hodnocení. Vždy jsem vycházela z počtu odborně vzdělaných členů v dané kvalifikaci vzhledem k celkovému počtu členů v dané oblasti. Pouze u Královehradecké oblasti informace potřebné pro toto vyhodnocení chyběly, z těchto důvodů je tedy ve všech grafech bez vyhodnocení.

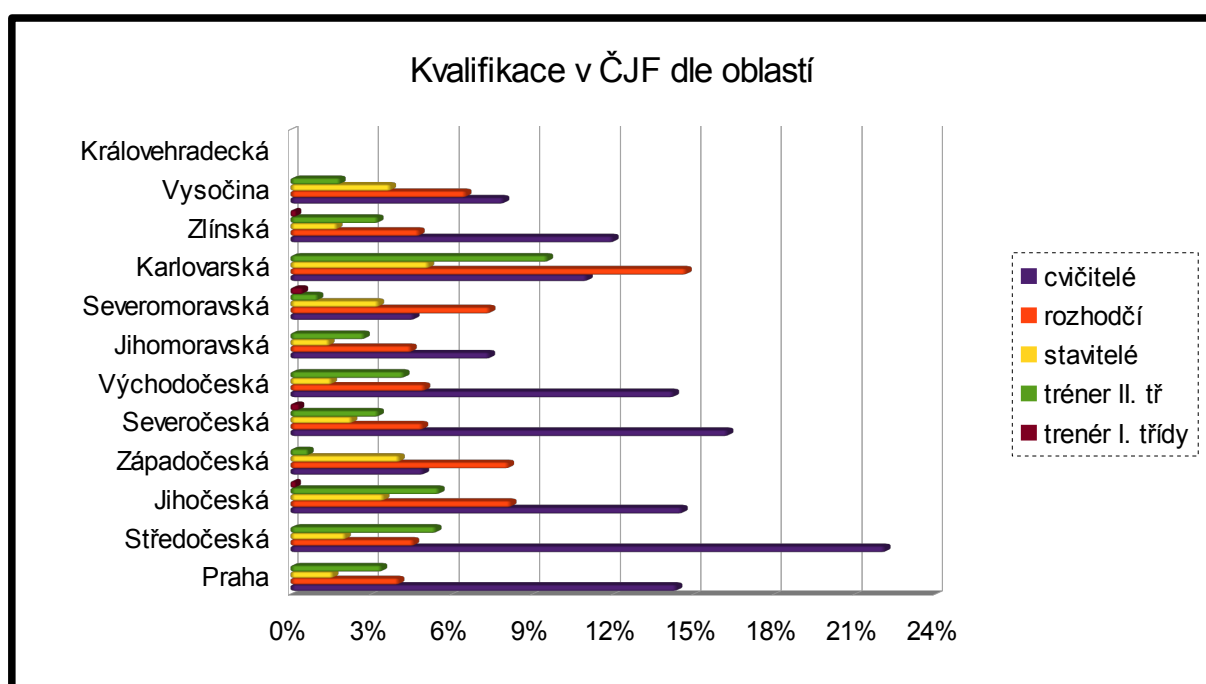
Následující obrázek č. 21 nám znázorňuje kolik procent členů z každé oblasti dosáhlo alespoň základního vzdělání jezdce.

Obrázek 21. ZZVJ dle oblastí

Z obrázku č. 21 je patrné, že nejhůře je na tom se základním vzděláním svých jezdců Jihočeská oblast, ač svou velikostí a počtem členů nepatří mezi nejmenší, nepřekonala ani hranici 35%. V těsném předstihu je oblast Vysočina, jenž je pod hranicí 40%. Karlovarská a Západočeská oblast se pohybuje na úrovni základního vzdělání kolem 46%. Za zmínku stojí, že obě oblasti jsou v počtu členů nejmenší a třetí nejmenší, přesto v úrovni vzdělání předstihly oblasti s daleko větší členskou základnou. Zlínská a Středočeská oblast jsou lehce pod hranicí padesátiprocentního vzdělání svých členů. Zlínská oblast je pak druhou nejmenší na počet členů, kdežto Středočeská oblast je největší. Obě oblasti mají ale stejnou úroveň základního vzdělání jezdců. Nad 50% se dostalo 5 oblastí, s nejlepším výsledkem oblast Prahy s celými 56,96%.

Následující graf č.22 nám znázorňuje zbývající kvalifikace, kterých je možno v ČJF dosáhnout. Jedná se o kvalifikaci cvičitele, trenéra II. a I. třídy, stavitele a rozhodčího. Pro všechny tyto kvalifikace je podmiňující ZZVJ, z tohoto důvodu je graf pro ZZVJ samostatný. Taktéž i pro velké procentuální rozdíly, kdy se úroveň vzdělání u ZZVJ pohybovala od 40 k 60%. Naproti tomu ostatní kvalifikace nedosahují více než dvacetipětiprocentní úrovně vzdělání. Pro lepší názornost tedy bylo vhodné údaje vyhodnotit samostatně.

Obrázek 22. Kvalifikace ČJF dle oblastí

Z obrázku č. 22 vidíme, že profesionalizace na úrovni cvičitele je nejrozšířenější ve všech oblastech, výjimku tvoří Karlovarská, Severomoravská a Západočeská oblast, kde počet cvičitelů předčil počet rozhodčích. Nejlépe je na tom oblast Středočeská s necelými 22% cvičitelů z celkového počtu svých licencovaných členů.

Nejvíce rozhodčích má Karlovarská oblast, na dobré úrovni s počty rozhodčích je pak i Vysočina, Severomoravská, Západočeská a Jihočeská oblast. Zbývající oblasti jsou pak na srovnatelné úrovni.

Stavitelé nepřesáhli v žádné oblasti hranici 6%. Ve Vysočině, Severomoravské a Západočeské oblasti je jich více než ternérů II. třídy, nutno ale dodat, že především díky

tomu, že trenéři II. třídy jsou zde zastoupeni ve extrémně nízkém počtu. Nejlépe je na tom Karlovarská oblast.

Trenér II. třídy je v největším počtu opět zastoupen v Karlovarské oblasti s téměř 10%. Ve všech ostatních oblastech pak počet nepřesáhl hranici 5%. Respektive k hranici 5% se přiblížila Východočeská, Jihočeská a Středočeská oblast. Zlínská, Severočeská a oblast Prahy jsou na hranici 3%, zbylé oblasti pak pod touto hranicí. Zcela nejhůře je na tom Západočeská oblast, jenž to nekompenzuje ani počtem trenérů I. třídy.

Trenér I. třídy je pak pouze v oblasti Zlínské, Severomoravské a Severočeské, v těchto oblastech se dá říci, že nízký počet trenérů II. třídy je do určité míry kompenzován počtem trenérů I. třídy. Poslední oblastí je Jihočeská, kde je i jeden z nejvyšších počtů trenérů II. třídy, tedy úroveň celkové profesionalizace je v Jihočeské oblasti vysoká.

5.2.2. Dle disciplín ČJF

ČJF se krom oblastí dělí také i dle disciplín, které sdružuje. Každá disciplína má svou odbornou komisi o jejíž doporučení se opírá Výkonný výbor ČJF. Jednotlivé úrovně vzdělání jsou pak vždy samostatné pro každou disciplínu. Podmínky pro jejich dosažení se tedy liší dle potřeb každé disciplíny. Disciplíny sdružené pod ČJF jsou skoky, drezura, všestrannost, voltiž, spřežení, vytrvalost a reining.

Následující údaje byly vypočítány z celkového počtu jezdců dané disciplíny a počtu jezdců jenž dosáhli dané kvalifikace pro danou disciplínu. Výsledky jsou uváděny v procentech pro jejich objektivní zhodnocení.

Tabulka 7. Procentuální zastoupení kvalifikací dle disciplín

licence	zzvj	zzvj	cvičitel	trenér II. třídy	trenér I. třídy	rozhodčí	stavitelé
Skoky	6980	44,47%	10,77%	2,94%	0,13%	6,36%	2,68%
Drezura	6980	44,47%	10,59%	2,84%	0,07%	4,87%	X
Všestrannost	6980	44,47%	8,35%	2,38%	0,07%	4,34%	1,86%
Voltiž	154	0,98%	140,91%	35,06%	0,65%	38,96%	X
Spřežení	209	1,33%	93,30%	31,58%	0,48%	126,79%	58,37%
Vytrvalost	49	0,31%	348,98%	34,69%	4,08%	128,57%	22,45%
Reining	105	0,67%	118,10%	10,48%	0,95%	45,71%	X

Tabulka nám ukazuje procentuální zastoupení každé kvalifikace pro všech sedm jezdeckých disciplín samostatně. U ZZVJ je v prvním sloupci uveden i číselný počet jezdců, kteří dosáhli základního vzdělání jezdce, tak aby byly lépe viditelné silné početní rozdíly mezi disciplínami. Což je patrné i na procentuálním zápisu. Údaje pro skoky, drezuru a všestrannost jsou pak stejné, neboť licence je pro tyto tři disciplíny stejná, všeobecná, a nelze tedy zjistit kolik jezdců se věnuje, které jaké disciplíně. Pravidlem, ale bývá, že jezdci se povětšinou věnují různým kombinacím těchto disciplín. ZZVJ pro zbývající disciplíny je vždy platná pouze pro tu konkrétní disciplínu a jezdci se tedy věnují výhradně pouze jí.

V třetím sloupci máme údaje o cvičitelských licencích. Kde u skoků, drezůry a všestrannosti je poměrně vyrovnaná situace, ale již zde je patrné, že z těchto tří disciplín jasně dominují skoky. U zbylých čtyř disciplín pak dochází k zajímavému jevu, kdy nám výsledky překračují i hranici 100%, někde i trojnásobně. Je to způsobeno tím, že jezdci si kvalifikaci cvičitele často plní i pro disciplíny pro něž sami nemají licenci jezdce. Což je paradoxní, ale licence cvičitele je omezena pouze podmínkou licence jezdce, nikoliv ale pro každou disciplínu v níž chce být jezdec cvičitelem. Pak tedy dochází k těmto jevům, kdy počet cvičitelů i několikanásobně převyšuje počet jezdců v dané disciplíně. Nutno ale dodat, že jezdci si často licenci cvičitele udělají pro více disciplín, ale pak se věnují pouze těm, které sami provozují.

U kvalifikace trenéra II. třídy je u skoků, drezůry a všestrannosti tendence stejná jako u licence cvičitele a skoky opět dominují, ačkoliv o pouhou desetinu a situace je tak

vyrovnanější. Je znát, že zájem o licenci trenéra II. třídy je značně nižší, zřejmě především vlivem těžšího studia a podmínek dosažení, díky čemuž o ni stojí pouze necelé 3% ze všech jezdců, jenž mají pro tyto disciplíny licenci. U voltiže je to pak plných 35% jezdců, kteří dosáhli kvalifikací trenéra II. třídy a je to nejvyšší podíl ze všech disciplín. U spřežení 31% a u vytrvalosti 34%, všechny tyto tři disciplíny se tedy pohybují nad hranicí 30% procent. U reiningu je to pak 10%, což je oproti předchozím třem disciplínám značný pokles, ale stále značný předstich před prvotními třemi disciplínami. Nutno znovu ale dodat, že ač jsou na trenéra II. třídy požadavky na vlastní sportovní schopnosti v dané disciplíně, cvičitelé je jsou schopni naplnit, anižby se samotné disciplíně intenzivně věnovali či patřila mezi jejich specializace. Proto tedy procenta u zmíněných čtyř disciplín výrazně převyšují výsledky u prvotních třech disciplín, nicméně i tak by při počtu jezdců věnující se těmto disciplínám mohly být počty trenéra II. třídy daleko větší.

Trenérů I. třídy v poměru k počtu jezdců ČJF je zcela zanedbatelné množství, celkem pouhých 10. V jednotlivých disciplínách pak tento počet nepřesahuje ani procento. U skoků to nejsou ani dvě desetiny procenta, drezůry a všestrannosti pak ani jedna desetina procenta. V tomto ohledu je pak výjimečná vytrvalost se 4%, má tedy v poměru k licencovaným jezdcům nejvíce trenérů I. třídy.

Rozhodčích je opět největší procento u skoků z prvních třech disciplín. Množství skokových a drezurních závodů je srovnatelné, tudíž i potřeba rozhodčích, avšak stát se skokovým rozhodčím je o něco méně náročné, a tedy i z těchto důvodů můžeme skokům přiřazovat prvenství. Výsledky u voltiže a reining odpovídají k pokrytí potřeb při pořádání závodů. U spřežení a vytrvalosti dochází opět k výsledkům přesahující 100%, tedy rozhodčích je více než je samotných jezdců daných disciplín. Dochází k tomu opět vlivem možnosti dosáhnout kvalifikace rozhodčího, anižby byla licence rozhodčího podmíněna licencí jezdce v dané disciplíně.

Kvalifikace stavitele se týká pouze disciplín skoky, kde počet stavitelů dosahuje skoro 3%. K počtu pořádaných závodů je tento počet nevelký. Dále je to disciplína všestrannost s necelými 2%, počet pořádaných závodů není velký, ale k pokrytí potřeb to stačí, i tak by ale mohla být větší rezerva v počtu stavitelů pro tuto disciplínu a tedy i možnost většího výběru. U spřežení a vytrvalosti je počet dostačující a poskytuje možnost pro velkou variabilitu ve skladbě stavitelů pro různé závody.

7. DISKUZE

Ve své práci jsem se zabývala vzděláním a mírou profesionalizace v České jezdecké federaci (ČJF). ČJF je v České Republice jedinou organizací zastřešující jezdecký sport. Pod její správu spadá sedmero jezdeckých disciplín, jezdci i nelicencovaní členové sdružení ve 12 oblastech, včetně všech koních evidovaných pro sportovní účely, stejně jako veškerá organizace závodů pořádaných na území České Republiky. To vše má na starosti pouze 5 placených zaměstnanců ČJF. Tedy je zřetelné, že vše ostatní funguje na dobrovolnické bázi. Je tedy nutnost, aby ČJF měla vytvořený dobře fungující systém delegování pravomocí, fungující systém vzdělání, organizace závodů. Systémem jenž jsem se zabývala já, byl právě systém vzdělání.

ČJF se skládá z členů jejichž počet je 16 068. Z tohoto počtu je 7869 členů bez jezdecké licence, tedy základního jezdeckého vzdělání, jenž podmiňuje jakékoliv další vzdělání v ČJF. Jsou to pouze lidé jenž si přejí býti vedeni pod hlavičkou ČJF, často jsou to majitelé, rodiče, zájemci a nadšenci o skokový sport, členové podpůrných týmů. Druhou část tvoří děti, v počtu 3193, u nich se dá pak očekávat opačný vývoj. Často jsou to děti jezdců, děti evidovány pod jezdeckými kluby, jenž se chystají nebo v budoucnu budou chystat na splnění základních zkoušek výcviku jezdce (ZZVJ). Jsou to tedy potenciální jezdci, cvičitelé, trenéři, rozhodčí, stavitelé, kteří se jezdeckým sportem budou chtít zabývat na závodní či profesionální úrovni. Koní je v ČJF zaregistrováno 8007. Všichni jsou pak sdruženi v 1563 jezdeckých klubech.

Základní podmínkou pro vzdělání v ČJF je ZZVJ a plnoletost, tuto podmínku splňuje 6218 členů. Tento počet můžeme uvažovat pro další vzdělání. Kvalifikace jichž lze pod hlavičkou ČJF dosáhnout jsou cvičitel, trenér II. třídy a trenér I. třídy, dále je to rozhodčí a stavitel. Všechny tyto kvalifikace se dělí pro každou disciplínu zvlášť a podmínky pro jejich splnění jsou různé vždy, dle potřeb dané disciplíny.

ZZVJ má tedy 6218 členů, přičemž zcela převažující dominanci má licence všeobecná, což je licence opravňující startovat v disciplínách skoky, drezura a všestrannost. Zbývající zkoušky jezdce, jsou už pro každou disciplínu zvlášť a opravňují ke startu pouze v této dané disciplíně, nutno dodat, že jezdců v těchto disciplínách je mnohonásobně méně. Je to především díky tomu, že jezdci si licenci plní v té disciplíně, s kterou se setkali jako první. Je to tedy trochu začarovaný kruh, protože při množství jezdců věnujících se skokům, drezuře

a všestrannosti je velmi malá pravděpodobnost, že začínající jezdec narazí na jinou disciplínu. Byla by tedy dobrá větší osvěta a propagace zbývajících disciplín, tak ať má budoucí jezdec už ve své prvotní seznamovací fázi možnost vybrat disciplínu, která ho baví a vyhovujemu nejlépe. Často je jezdcům pak mění až v průběhu své jezdecké kariéry, kdy už mají dostatek informací o všech možnostech jezdeckého sportu, neboť zjišťují, že ta stávající jim zcela nevyhovuje. Často se pak disciplíny dědí v rodinách.

Další profesionální úroveň je licence cvičitele, kterou vlastní 1032 jezdců. Zase zcela zřetelně převládá licence všeobecná, nejméně má reining pouze s 124 cvičitelskými licencemi. Licence jsou pak často plněny v různých kombinacích, a častým úkazem bývá, že ač si jezdec udělá cvičitelskou licenci pro více disciplín věnuje se pak pouze té, kterou provozuje nebo provozoval jako jezdec.

Myslím, že profesionalizace na úrovni cvičitelů je na dobré úrovni. Vzhledem k tomu, že podmínkou je již tříleté držení jezdecké licence, dosáhlo této kvalifikace velké množství jezdců. Stejně jako 4 měsíční kurz ukončen zkouškami a praktické zkoušky před odbornou komisí, cvičitele dostatečně prověří v jejich odbornosti a jsou tedy určitou zárukou odborných znalostí.

Licenci trenéra II. třídy má 299 jezdců. Je tedy znát jistý pokles počtů dosažení na této úrovni profesionalizace, přihlédneme-li ale k podmínkám nutných pro splnění, tato tendence je předpokládátná. Opět je pak největší počet u všeobecné licence.

Jezdec musí již mít minimálně středoškolské vzdělání, což u jezdců není vždy pravidlem, a dosáhnout věku 25 let. Musí v posledních 5 letech vykonávat nepřetržitě cvičitelskou činnost, v předešlé návaznosti pak být již tři roky držitelem jezdecké licence. Tedy být nejméně 8 let aktivním jezdcem s dosaženou výkonností stupně S. Absolvovat roční studium zakončené zkouškou a předvést praktické dovednosti.

Podmínky pro splnění této kvalifikace, myslím více než prověřují schopnosti budoucího trenéra II. třídy a to jak po teoretické tak praktické stránce. Především je pak důležitá provázanost na předešlé úrovni odborného vzdělání, jako i na dosažené minimální vzdělání, což zaručuje již určitou dávku potencionálu. S ohledem na všechny výše uvedené podmínky si myslím, že trenérů II. třídy je dostatečné množství. Možná bych se více zaměřila na propagaci disciplín reining a vytrvalost, tak aby tyto disciplíny byly pro trenéry jejich hlavní specializací, nikoliv pak pouze doplňkem k ostatním disciplínám. U všeobecné licence bych pak doporučila striktně ji rozdělit na tři jednotlivé disciplíny, aby bylo jasně patrné na co

je daný trenér odborníkem, neboť si myslím, že u trenérů II. je již nutnost požadovat přesnou specializaci, tudíž dávku odbornosti. Tedy z těchto důvodů bych i do databáze ČJF dovolila zapisovat pouze hlavní disciplínu, uvedenou jako specializaci, a maximálně dvě další, jako doplňkové. Nemyslím si, že je v možnostech trenéra být specialistou na všech sedmero disciplín, jako to lze v databázi ČJF vidět nyní.

Trenér I. třídy je pak dle mého názoru velkým problémem v systému vzdělání ČJF. Podmínky pro získání této kvalifikace, je minimální věk 30 let, min. středoškolské vzdělání, nutnost být držitelem a aktivním trenérem II. třídy 5 let, v předešlé návaznosti být pak cvičitelem 5 let a jezdcem 3 roky. Tedy být aktivním jezdcem nepřetržitě 13 let a mít potvrzenou svou vlastní výkonnost, a z toho mít již osmiletou praxi ve vzdělávání. Tyto požadavky mi přijdou adekvátní, vzhledem k praktickým schopnostem a dovednostem, které by trenér I. třídy, jakožto držitele nejvyšší úrovně profesionalizace, měl mít. Spolu s tím pak absolvovat dvouleté studium na VŠ v Praze a dosáhnout tak i potřebné teoretické úrovně.

Trenérů I. třídy je tedy v ČJF pouhých 10, což už mi přijde samo o sobě velmi malé množství. Přihlédneme-li pak k roku, kdy kvalifikace bylo dosaženo, zjistíme, že pouhé dvě licence trenérů I. třídy jsou datovány k roku 2013. Ostatní jsou pak k roku 1991 a starší. Což mi přijde jako zcela nevyhovující. Z pohledu ČJF bych tedy doporučila povinné přezkoušení, či jinou formu aktualizace těchto kvalifikací, v opačném případě bych je nepovažovala za platné. Je důležité i v řadách trenérů držet krok s dobou a novými treninkovými metodami a poznatky. Dále bych doporučila pravidelné semináře, minimálně pro trenéry II. a I. třídy, na nichž by byli seznamováni s novými trendy a poznatky především pak zahraničními školiteli. Je důležité, aby si trenéři stále drželi tu nejvyšší úroveň, neb jsou to právě oni kdo předávají prvotní informace začínajícím jezdcům.

Mezinárodního trenéra pak ČJF nemá ani jednoho, zde vidím jako limitující faktor především jazykovou bariéru. Tedy doporučovala bych ČJF, aby apelovala na jazykové vzdělání svých členů, případně doplnila cizí jazyk do učebního plánu již od úrovně cvičitele.

Kvalifikace rozhodčích a jejich početní zastoupení v řadách ČJF je dostatečné. Nicméně u disciplín skoky, drezúry a všestrannosti by bylo stavy třeba posílit, na počet pořádaných závodů a samotných závodníků je to počet dostačující, ale poskytuje malý prostor pro variabilitu ve sboru rozhodčích.

Podmínky návaznosti na jednotlivé úrovně kvalifikace rozhodčího, nutnost mít splněnou rozsáhlou praxi a i systém pravidelného teoretického doškolování, je dle mého názoru dobře propracovaný a plně funkční a efektivní.

U kvalifikace stavitel je pak systém vzdělání a dosažení tohoto vzdělání opět propracovaný a dostačující. Pouze u disciplíny skoky a všestrannost by mohla ČJF pomocí pobídek zvýšit zájem o tuto kvalifikaci, pro větší proměnlivost mezi jednotlivými závody. Stávající stav je dostačující, ale jistě by to nebylo ke škodě.

Profesionalizaci ČJF hodnotím jako dostatečnou, systém vzdělání je plně fungující a plní veškeré požadavky na vzdělání a utváření nových odborníků. Nejsm si vědoma žádného většího nedostatku. Krom výše zmíněných drobných poznatků.

8. ZÁVĚRY

Cílem této bakalářské práce bylo nahlédnout podrobněji do systému fungování České jezdecké federace. Stručně se zorientovat v její struktuře. A především pak podrobně popsat její systém vzdělání, jeho jednotlivé úrovně, podmínky dosažení, dílčí rozdělení a v neposlední řadě se pak seznámit s počty a konkrétními čísly vypovídající o úrovni profesionalizace ČJF.

Myslím, že ve všech ohledech se mi cíle této práce podařilo naplnit. Velkou zásluhu na tom má perfektní systém a organizace práce lidí v ČJF. Většinu informací mají velmi přehledně a strukturovaně umístěno na svých internetových stránkách. Co pak nebylo dohledatelné, mi velmi ochotně a i v poměrně krátké době, dohledala paní ze sekretariátu ČJF v databázích a evidencích.

Výsledky pak pouze potvrdily dojem z dobře fungující organizace. Vyplynulo z nich, že ČJF je velkou organizací sdružující více než 16 000 členů, z nichž se aktivně jezdeckému sportu věnuje necelých 50%, ostatní pak chtějí být pod hlavičkou ČJF vedeni pouze jako členi bez sportovních ambicí. Přesto je pro ně důležitá sounáležitost s ČJF.

Jezdci jenž se jezdecky věnují jako sportu, svou sportovní ambici potvrdili zkouškou základního výcviku jezdce. Mnozí z nich u této kvalifikace zůstali, někteří se ale vydali cestou vyššího vzdělání a dosáhli kvalifikace cvičitele, je to něco okolo 1000 členů. Další navazující úrovní je licence trenéra II. třídy, které dosáhlo 300 jezdců a z těchto, k nejvyšší kvalifikaci trenéra I. třídy dospělo pouhých 10 jedinců. V čemž lze spatřit určité slabé místo ve vzdělávacím systému, taktéž, že mezinárodního trenéra nemá ČJF ani jednoho, díky nedostatečné jazykové vybavenosti. Rozhodčí a stavitelé jsou pak zastoupeni v dostatečném počtu, i když jsou patrné určité disbalance mezi jednotlivými disciplínami. Nelze však nic z toho nazvat větším problémem, nebo snad něčím co by ohrožovalo funkčnost ČJF.

Systém vzdělání je dobře propracovaným a fungujícím. Jednotlivé úrovně profesionalizací jsou provázané a nasedají jedna na druhou. Tedy nelze se vzdělávat dále, nemá-li jezdec vzdělání předešlé a tedy podmiňující pro další postup. To zajišťuje odborné vzdělání na pevných základech a tedy i potenciál, aby se jezdecky stávalo více a více oblíbeným sportem, jenž bude vychovávat nové profesionální jezdce a odborníky.

9. SOUHRN

V této bakalářské práci jsem se snažila nahlédnout do systému organizace České jezdecké federace. Nastínit stručně její strukturu a především pak podrobně popsat její systém vzdělání, základní charakteristiky dané úrovně, její podmínky dosažení a způsob dělení.

Pomocí podrobných údajů, především ze stránek a databáze ČJF, jsem pak hodnotila profesionalizaci v daných úrovních vzdělání s ohledem na celkové počty členů, počty členů jenž splňovali podmínky pro dosažení dané úrovně i obtížnost samotných podmínek. Vyhodnocení jsem prováděla z hlediska samotných odborností, disciplín i oblastí. Vše jsem znázorňovala pomocí grafů či tabulek, aby bylo dosaženo co největší vizualizace a přehlednosti.

10. SUMMARY

In this thesis, I tried to look into the organization of Czech Equestrian Federation. Briefly outline the structure and especially give the detailed description of its education system, describe the basic characteristic of the given level and conditions of its achievement and method of division.

Using detailed data, especially from the website and database ČJF, I evaluated the professionalization of the levels of education in relation to the total number of members, number of members who meet the conditions for achieving a given level of difficulty and the conditions themselves. Evaluation I conducted in terms of expertise itself, disciplines and areas. I represented everything using graphs and tables to achieve the greatest visualization and clarity.

11. REFERENČNÍ SEZNAM

- Dickinsonová, R., Harvey, G. (2000). *Učebnice jezdeckví*. Havlíčkův Brod: Fragment.
- Chráska, M. (2007). *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Grada Publishing, a.s..
- Hermes, J. (2012). *Praktická encyklopedie KONĚ*. Dobruška: Rebo Productions CZ.
- Kapitzke, G. (2008). *Kůň od A do Z*. Praha: Nakladatelství Brázda s.r.o..
- Mahler, Z. (1995). *Člověk a kůň*. České Budějovice: Dona.
- Montgomeryová, S., Russel, L., Watsonová, M., G. (2003). *Kůň*. Havlíčkův Brod: Fragment.
- Reichel, J. (2009). *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada Publishing, a.s..
- Riondinová, G. (2012). *Moje velká kniha koně*. Praha: Svojtka & Co. s.r.o..
- Vosyka, M. (2013). *Metodický manuál pro žadatele o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu*. Praha: MŠMT.

Internetové zdroje

- Česká jezdecká federace. (2014). Retrieved 28. 3. 2014, 11:43 from the World Wide Web: http://www.cjf.cz/dokumenty/legislativa/2013/Stanovy_CJF_2013.pdf
- Česká jezdecká federace. (2014). Retrieved 31. 3. 2014, 14:50 from the World Wide Web: http://www.cjf.cz/dokumenty/Pravidla/2014/Vseobecna_2014.pdf
- Česká jezdecká federace. (2014). Retrieved 14. 4. 2014, 09:25 from the World Wide Web: http://www.cjf.cz/vzdel_cvicitele.aspx
- Česká jezdecká federace. (2014). Retrieved 9. 4. 2014, 16:01 from the World Wide Web: http://www.cjf.cz/vzdel_rozhodci.aspx
- Česká jezdecká federace. (2014). Retrieved 9. 4. 2014, 17:53 from the World Wide Web: http://www.cjf.cz/vzdel_treneri.aspx
- Česká jezdecká federace. (2014). Retrieved 14. 4. 2014, 10:40 from the World Wide Web: http://www.cjf.cz/vzdel_zzvj.aspx
- FEI (2014). Retrieved 31. 3. 2014, 20:37 from the World Wide Web: <http://www.fei.org/fei/about-fei/history/history-of-the-fei>

Sbírka zákonů. (2014). Retrieved 1. 4. 2014, 08:57 from the World Wide Web:

<http://www.sbirkazakonu.info/zivnostensky-zakon/zivnosti-vazane.html>

Právní předpisy

zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon

12. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Učební plán - instruktor jezdeckví

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Tabulka 2. Učební plán – trenér II. třídy

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Tabulka 3. Učební plán – trenér I. třídy

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Tabulka 4. Učební plán – rozhodčí specialista

(http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf)

Tabulka 5. Početní rozdělení členů ČJF

Tabulka 6. Licence cvičitele

Tabulka 7. Procentuální zastoupení kvalifikací dle disciplín

13. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č.1. Schéma organizační struktury ČJF

Obrázek č.2. Vzdělání v ČJF

http://www.cjf.cz/dokumenty/Vzdelavani/2014/2014_vzdelavani_dokument_final.pdf

Obrázek č.3. Skladba členů ČJF

Obrázek č.4. Skladba členů ČJF dle disciplín

Obrázek č.5. Cvičitelé licence

Obrázek č.6. Cvičitelé licence dle disciplín

Obrázek č.7. Všeobecná licence cvičitele

Obrázek č.8. Licence trenéra II. třídy

Obrázek č.9. Licence trenéra II. třídy dle disciplín

Obrázek č.10. Všeobecná licence trenéra II. třídy

Obrázek č.11. Trenéři I. třídy

Obrázek č.12. Rozhodčí dle disciplín

Obrázek č.13. Národní rozhodčí dle disciplín

Obrázek č.14. Rozhodčí specialista dle disciplín

Obrázek č.15. Skladba rozhodčích dle disciplín

Obrázek č.16. Stavitelé spřežení

Obrázek č.17. Stavitelé vytrvalost

Obrázek č.18. Stavitelé skoky

Obrázek č.19. Stavitelé všestrannost

Obrázek č.20. Stavitelé spřežení

Obrázek č.21. ZZVJ dle oblastí

Obrázek č.22. Kvalifikace ČJF dle oblastí